

MAGAZÍN PRO ŽIVOT BEZ LIMITŮ

ROČNÍK XXVI
LÉTO 2025

VOZKA

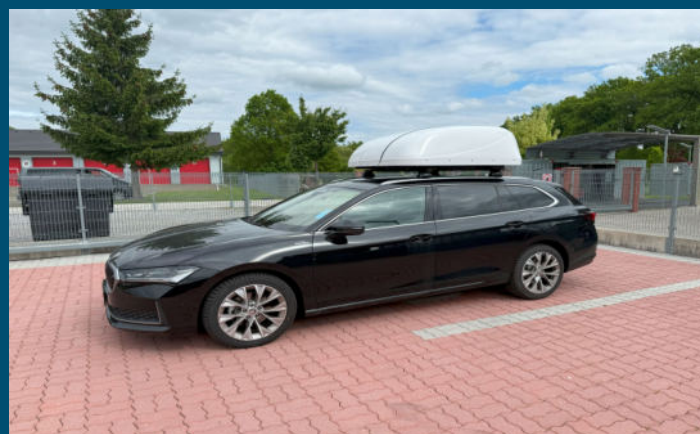
ŠTĚTEC JAKO HLAS
ANEB ZNOVUZROZENÍ
LUCY BUCCHIHO

ROZHOVOR S PETROU SUCHOU, MAMINKOU LUCIE
TRPÍCÍ ULTRAVZÁČNÝM ONEMOCNĚNÍM

NEJISTOTA,
ČEKÁNÍ A NADĚJE

Jsme schopni navrhnout a realizovat úpravu vozidla dle přání majitele tak, aby nastupování, ovládání a používání bylo nejen maximálně bezpečné, ale i pohodlné. Samozřejmostí je pro nás instalace originálních dílů předních světových výrobců v kombinaci s našimi vlastními prověřenými systémy, které v praxi neustále zdokonalujeme již od roku 1998.

Kompletní úpravy automobilů pro tělesně postižené,
odvoz vozidla k úpravě a zpět je v případě zájmu zajišťován
vlastním odtahovým speciálem

26 let profesionální práce v oboru

OBSAH

MALÍŘE LUCU
BUCCHIHO BAVÍ ŽIVOT
Italský malíř ústy hovoří
o „znovuzrození“.

06

PRAGUE CITY SWIM
2025

Tradiční charitativní akce na
podporu pacientů s ALS
se konala už posedmé.

10

NADACE JEDLIČKOVA
ÚSTAVU ZVE NA VEDLE
JEDLE FEST

Kdy a kde? 30. srpna 2025,
Žluté lázně v Podolí.

18

NEJEN
O ULTRAVZÁČNÝCH
ONEMOCNĚNÍCH

Rozhovor Lenky Martínkové
s Petrou Suchou.

28

BEZBARIÉROVÁ
STEZKA
PODKOMORSKÝMI
LESY

Reportáž Sebastiánů
Lukase Kyčerky.

42

Magazín VOZKA
Vydává spolek
Ostravská organizace vozíčkářů
www.vozickari-ostava.cz,
www.vozka.org

MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ V ŠACHU TP

31. 8. – 5. 9. 2025
HOTEL DUO, HORNÍ BEČVA

O POHÁR MDA RIDE

Šachisté zabojují opět na Horní Bečvě

Hraje se dle pravidel šachu FIDÉ, švýcarským systémem na 7 kol bez rozdílu postižení a výkonnosti, tempo hry 1,5 hod. + 30 sekund za tah.

Vítěz v jednotlivých kategoriích získá titul mistr CR TP v šachu 2025 (podmíněno minimální účastí 3 hráčů v jednotlivých kategoriích – muži, ženy, junioři). Výsledky budou zaslány na zápočet ELO FIDE a zároveň na ELO CR. Hráč musí mít před startem v turnaji přiřazeno FID (identifikační číslo FIDE). Zahraničním hráčům FID přiřazuje mateřská federace.

Právo účasti: hráči s tělesným postižením (postižení pohybového ústrojí) + pozvaní hráči bez postižení.

Hotel Duo se nachází v chráněné krajinné oblasti Beskydy v obci Horní Bečva. Pokoje jsou převážně dvou-
lůžkové, s vlastním sociálním zařízením. Všechny prostory hotelu jsou bezbariérové. Stravu zajistí pořadatel v místě ubytování – polopenze (snídaně, večeře) počínaje večerí v den příjezdu.

Ubytování s polopenzí:

- hráči z CR s postižením Kč 5 000 Kč,
- junioři (hráči nar. v roce 2004 a mladší) s postižením Kč 1 000 Kč,
- ostatní Kč 8 000 Kč,
- osobní asistent a nezbytný průvodce 5 000 Kč.

Startovné: bez rozdílu výkonnosti 0 Kč, startovné hradí JUDr. Ing. Jiří Babinhofner. Ceny: garantovaný cenový a věcný fond ve výši 25 000 Kč, 1. cena v kategorii TP 5 000 Kč. Přihlášky do 7. 7. – do naplnění ubytovací kapacity, Irena Badačová, respekt@seznam.cz, 722 902 812.

Jenda je nově i v mobilní aplikaci

Vyřizování dávek a příspěvků bude zase o něco jednodušší a rychlejší.

Výrazné zjednodušení a zrychlení celého procesu podávání žádostí přináší nová aplikace klientské zóny Jenda, kterou si může každý nainstalovat do svého chytrého mobilního telefonu. Jenda je již dostupný v App Store i Google Play. Klientům aplikace umožní sledovat stav jejich žádostí, které budou mít přehledně na jednom místě. Komunikace s úřady tak bude opět snazší.

Mezi hlavní výhody mobilní aplikace patří přehled klientských služeb. Všechny žádosti a příspěvky najde klient na jednom místě. Díky správě účtů bude možné upravovat a aktualizovat své osobní údaje a provádět nastavení účtu přímo z aplikace. V rámci notifikací a upozornění navíc bude žadatel vždy včas informován o důležitých událostech a případných změnách. Mobilní aplikace Jenda zaručuje bezpečné a rychlé přihlášení a umožňuje nahrávání dokumentů přímo z telefonu. Podání žádosti například o rodičák nezabere déle než tři minuty. Vyřadit přímo v aplikaci klienti mohou také žádost o příspěvek na bydlení, přídavek na dítě nebo zápis do evidence uchazečů.

Celkem bylo přes Jendu podáno již 424 168 žádostí. Téměř 40 % všech žádostí je tak u digitalizovaných agend vyřizováno online z domova.

Začleštěno

Domácí mozaika

Těšíme se na vás na Colours of Ostrava! Sledujte stránku Colours bez bariér na Facebooku

Nestihli jste si předem zařídit euroklíč – speciálně upravený klíč pro přístup na bezbariérová WC a další zařízení po celé ČR? Máme pro vás skvělou zprávu! Letos si ho můžete vyzvednout přímo u nás na festivalu, a to od středy 16. 7. na Info Pointu Colours bez bariér u hlavního vstupu.

Jde o malý klíček, který vám může hodně usnadnit den. Na festivalu s ním otevřete bezbariérové WC.

UMĚLCI MALUJÍCÍ ÚSTY A NOHAMA (ITÁLIE)

Luca Bucchi

Tento způsob života mě fascinuje a inspiruje

Luca Bucchi se narodil 16. června 1966 v Římě. Před nehodou, která ho natrvalo upoutala na invalidní vozík, měl jeho život období, kdy mu dával velmi zabrat – asi jako všem mladým lidem – až do jeho 18 let. To se rozhodl vstoupit do výsadkářského oddílu Stella Folgore. Asi po šesti měsících měl velmi vážnou nehodu – skočil do mělké vody. Poranění krčních obratlů a následné poškození míchy ho učinilo kvadruplegikem. Začala dlouhá a těžká cesta, která ho vedla k hledání nejlepší léčby v Itálii i v Německu. Dnes o tomto období hovoří jako o „znovuzrození“...

abilityart.it |
abilitychannel.tv, abilityart.it, imfpa.org, vdmfk.com

Luca byl odjakživa přitahován rychlostí, silnými emocemi a létáním, ale to se mu nestalo osudným. Byl to jeden skok do moře – do mělké vody –, který ho poznamenal na celý život. Luca ale měl v tomto těžkém období lásku své matky a bratra, kteří mu nikdy nepřestali pomáhat. I díky nim později svou novou životní situaci přijal. Jak často sám připomíná, raději mluví o „znovuzrození“.

Po návratu do Říma sice procházel chvílemi beznaděje, ale když zjistil, že pomocí úchopu tužky ústy může kreslit, ovládlo jeho mysl nadšení.

„Uvědomil jsem si, že určitý pocit nadšení ve mně vždy byl, ať jsem dělal cokoli. Teď byl ale tak silný, že jsem jím žil nejen ve chvílích, kdy jsem se pokoušel kreslit,“ vzpomíná Luca.

Proto se přihlásil na umělecký institut a získal diplom mistra výtvarného umění v malbě. Mezitím se setkal s paní Collinou, manželkou umělce Guerrina, který byl členem Asociace umělců malujících ústy a nohama (VDMFK). Colině se ho podařilo přesvědčit, aby poslal své kresby sdružení. Kresby se líbily

Ferrari GT Berlinetta

a Luca se stal stipendistou asociace. Tehdy pochopil, že stipendium mu má pomoci zdokonalit své vrozené umělecké schopnosti.

Lucova malba je surrealistická, metafyzická, jeho tahy štětcem jsou přesné, pečlivé – jeho obrazy „mluví“.

„Často si přeji, aby ti, kdo se dívají na mé obrazy, je ‚nečetli‘, tedy

nechtěli pochopit jejich význam – tak zůstane můj svět jen mým světem. A když se ptáte, proč maluji taková témata, odpovím: protože je to forma psychoanalýzy!“

Luca je zkrátka muž s velkou citlivostí a silnou potřebou se vyjádřit. Dnes žije svůj život naplno – tak jako vždy.

UMĚLCI MALUJÍCÍ ÚSTY A NOHAMA (LUCA BUCCHI – ITÁLIE)

Muž na barevném pozadí

Čáp

Muzeum a galerie Orlických hor
II. patro Kolowratského zámku
Jiráskova 2, Rychnov nad Kněžnou | Tel.: 720 368 869

www.moh.cz

Nakladatelství UMŮN
a Muzeum a galerie Orlických hor
Vás srdečně zvou

*na výstavu prací
umělců malujících
ústy a nohama*

„Ne ruka, to duše maluje“

25. 4. - 24. 8. 2025

Vernisáž 25. 4. 2025 v 17 hodin

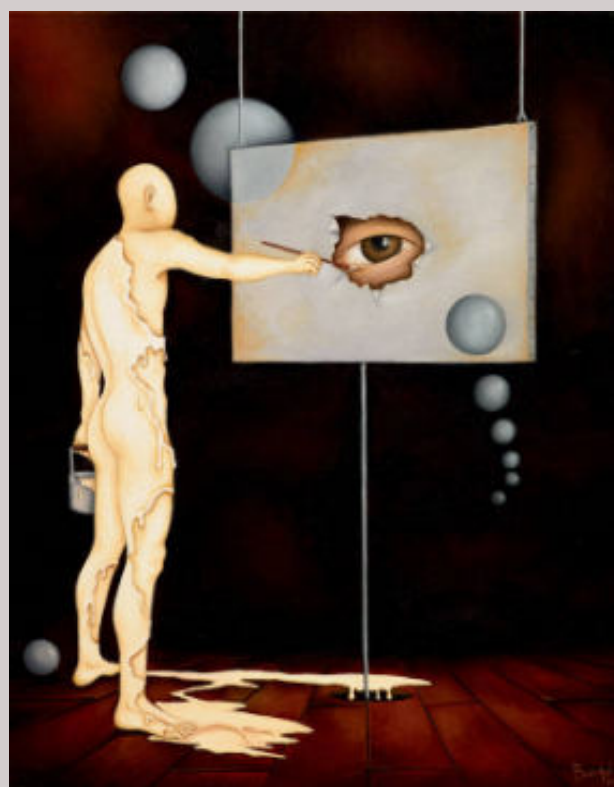

Nakladatelství UMŮN: Nad Školou 1289, 463 11 Liberec 30,
tel.: 485 161 712, umun@umun.cz, www.umun.cz.

Do ut des (Dávám, abych dostal)

Melius esse quam videri (Je lepší být než se zdát)

Harley Davidson Kuncklehead

Štědrý den

Vlak na mostě v zimní noci

Santa Klaus odpočívá v křesle

Projekt na podporu pacientů
s amyotrofickou laterální sklerózou

Prague City Swim: Když voda nese víc než jen závodní časy

Už sedmý ročník jedinečného charitativního projektu Prague City Swim je za námi. V sobotu 14. června se v Yacht Clubu CERE sešli amatérští plavci, sportovci i známé osobnosti jako Daniela Brzobohatá nebo Daniela Peštová, které akci moderovaly. Všichni vyjádřili podporu spolku Alsa, jenž upozorňuje na problematiku amyotrofické laterální sklerózy (ALS) a podporuje pacienty s tímto závažným onemocněním.

Text: Pavla Hajpišlová, (red)
Foto: Václav Hodina, Jakub Joachim

alsa.

Do Vltavy se vydali všichni, kdo chtěli svou účastí vyjádřit podporu pacientům s ALS. Tato nevyléčitelná neurodegenerativní choroba postupně ochromuje svalstvo, přičemž mentální schopnosti zůstávají zachovány. Právě plavání často bývá jednou z posledních pohybových aktivit, které mohou pacienti ještě ovládat – symbolicky tak připomíná jejich každodenní boj.

Ve vodě i na souši. Podpora, která přináší radost i vděk

Celá akce upozorňuje na těžkou životní situaci nemocných a jejich rodin a zároveň pomáhá financovat péči, přičemž 20 % výtěžku Alsa rozdělí mezi 10 pacientů, pro které se letos plavalo, a zbylou částku obdrží spolek samotný.

„Chtěla bych moc poděkovat všem, kteří se zúčastnili. Pacienti za námi dorazili ze všech koutů České republiky. Prague City Swim je také o tom, že máme možnost se se všemi potkat, zasportovat si a podpořit ty, kteří už se hýbat a sportovat nemohou,“ shrnula ředitelka spolku Alsa Eva Bezuchová.

Svou přítomností a podporou rozzářila akci také Daniela Peštová, která spolek dlouhodobě podporuje.

„Před mnoha lety jsem poznala trojici žen, které mají na svědomí založení Alsy, a já si řekla, že jim chci nabídnout svou pomoc a podporu. Jsem ráda, že mohu na veřejnosti mluvit o Alse, o jejích projektech a také samozřejmě o závažnosti té nemoci,“ řekla během akce Daniela Peštová.

Do zábavného závodu na 200 metrů v rámci tzv. „fun vlny“ se zapojily i účastnice Survivor 2025 Ivana Bartáková, Aneta Folberger a Samantha Prachařová nebo soutěžící televizní show Zrádci Jan Tuna alias Tuňák a Andrea Chaloupková. Zrádcovské dvojici neunikla jak účast v plaveckém závodě, tak v poslední disciplíně, což byl závod megaboardů.

Účastnice letošního Survivoru Aneta Folberger se v obklopení svých dětí netajila tím, že trávení času u vody je jejím oblíbeným koníčkem.

„Právě tady bylo fajn si uvědomit, že zdraví je opravdu to nejdůležitější, co máme. Já ráda jezdím na paddleboardu, trávím na něm prakticky celé léto na Slapech. Všem pacientům, které jsem dneska mohla potkat, skládám velký obdiv. Nikdo z nás si asi nedokáže představit to, s čím vším se denně potýkají,“ prozradila.

Svou soutěživost hned v několika disciplínách neskrýval ani Jan Tuna, který bezprostředně po doplávání 200m závodu uvedl: „Voda byla pa-

Plavání s pacientem

rádní, opět jsem si to hrozně moc užil a jsem rád, že alespoň touto cestou mohu pacienty podpořit. Zaslouží si, aby se o nich mluvilo a abychom my všichni věděli, že pokud nejde o život, nejde o nic. Měli bychom si užívat každého dne, který můžeme být na světě.“

Sportovní výkony ve jménu pomoci

Akci podpořili i sportovci – triatlonisté Tomáš Svoboda a Pavel Wohl, plavkyně Simona Rushton (Baumrtová), plavec a reprezentant Ondřej Gemov, dálková plavkyně Alena Benešová či trojice přemožitelé kanálu La Manche – Andrea Klementová, Alina Jogi a Abhejali Bernardová. Právě tato trojice svou účastí symbolicky podtrhla, že i náročná cesta může mít smysl, když vede k pomoci druhým.

Medaile náležela každému, kdo se do vody vydal. Celkem se do vody vypravilo na 150 závodníků. Podrobné výsledky najdete na [webu časomíry](#).

Prvním mužem, který doplaval pro dobrou věc na 1600m distanci, byl triatlonista Tomáš Svoboda, který není na Prague City Swim žádným nováčkem.

„Vždycky, když můžu, tak se Prague City Swim zúčastním – je to pro mě už automatické. Letošní ročník jsem si opět moc užil, trénoval jsem speciálně kvůli této akci skoro každý den. Závod byl namáhavý, rychlý. Povedlo se mi předplavat své kolegy a přátele, nestačil jsem jen na Aju Benešovou.“

Tři tratě, jeden cíl

Závod byl rozdělen do tří tratí – 1600 m, 800 m a 200 m – tak, aby se mohl zapojit každý bez ohledu na výkonnost. Nechyběla ani speciální symbolická vlna pro pacienty s ALS.

Na trať se opět vydali pacienti Standa Rehoř a Jára Mijovič, k nimž se letos nově přidal Luboš Procházka. I díky asistenci svých blízkých si mohli naplno užít radost z pohybu a být součástí této výjimečné události.

Spolek zajišťuje komplexní péči: poskytuje poradenství pacientům a jejich blízkým, konzultuje vhodné terapie, provozuje specializované půjčovny pomůcek, organizuje rekondiční pobyty a výjezdy specialistů do domovů nemocných a ve svém centru připravuje rehabilitační program.

Co dalšího ALSA chystá v roce 2025?

- **Mezinárodní den ALS a jógy** – 21. června 2025, den osvěty spojený s jógovými aktivitami.
- **Benefiční koncert v Pražské křižovatce** – 21. října 2025, tradiční kulturní akce na podporu pacientů.

Podpora veřejnosti je pro organizaci Alsa existenčně důležitá. Díky ní mohou pacienti i jejich rodiny zvládat život s ALS důstojně a s nadějí.

O organizaci Alsa

Alsa, z. s., je jedinou organizací v České republice specializující se na podporu pacientů s ALS a jejich rodin. Vznikla v roce 2013 z iniciativy odborníků z Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.

Organizace poskytuje komplexní péči zahrnující poradenství, konzultace vhodných terapií, půjčovnu kompenzačních pomůcek, rekondiční pobyty a výjezdy specialistů do domácností pacientů.

Alsa rovněž usiluje o vytvoření specializovaného centra pro pacienty s ALS, které by centralizovalo veškeré služby a péči. Pro více informací navštivte www.zsalsa.cz.

Daniela Brzobohatá s Evou Bezuchovou, ředitelkou spolku Alsa

Jan Tuna s organizátorkami a závodnicí

Meleček 2025 aneb Po stopách Carla Weissshuhna: dobrodružství, týmový duch a špekáčky u ohně

Na tandemových kolech, s dobrou náladou a chutí objevovat – tak začalo letošní dobrodružství skupiny 13 nadšenců – 9 žáků a 4 dospělých –, kteří se ubytovali na základně Střediska volného času Meleček.

Lenka Kopřivová, Katka Kleinová, Standa Mrůzek a Jan Tesař |
Foto: archiv ZŠ pro tělesně postižené, Opava, Dostojevského 12

Hned po příjezdu ve středu se účastníci výpravy pustili do přípravy zázemí: napumpovali vodu do sudu na solární ohřev, připravili dřevo, rozdělali oheň a pustili se do vaření v kotlíku. Nudou rozhodně nikdo netrpěl – na programu byly hry, smích a radost ze společně stráveného času.

Skupina se rozdělila na dva týmy: Průzkumníci a Výletníci. Proběhla kolíková hra, lesní šipkovaná a dokonce i dobrodružné hledání kešek. Večer zakončilo tradiční opékání špekáčků u táboráku s kytarovým doprovodem pana Standy – atmosféra, jak má být.

Čtvrtek ve znamení technické historie a mloka skvrnitého

Téma letošního pobytu neslo název „Po stopách Carla Weissshuhna“. Celodenní výprava začala historickým zastavením u Žimrovických papíren, odkud se účastníci vydali podél unikátní technické památky – Weissshuhnova náhonu. Tento 3,5 km dlouhý inženýrský zázrak, budovaný pro splavování dřeva z lesů do papíren, nabízí tunely, akvadukty i krásné výhledy na krajinu.

V malebném Údolí Černého čápa si děti zahrály originální běžeckou hru ve stylu pexesa. Odměnou jim byla návštěva místního bistra, kde paní Vichová naservírovala horké bramboráky, k nimž nemohla chybět sladká tečka – horká čokoláda. Na zpáteční cestě přírodním parkem Moravice se na účastníky usmálo štěstí v podobě pozorování chráněného mloka skvrnitého. Procházka po rozkvetlých loukách – mezi pasoucími se krávy – připomínala pohlednici z jiného světa.

Závěrečný den s azimutem a poděkováním

Páteční dopoledne patřilo orientaci v terénu – děti si zopakovaly práci s azimutem a kompasem. Ačkoliv se nikomu nechtělo domů, čas v přírodě utekl jako voda v Melečském potoku.

Na závěr bychom chtěli poděkovat dětem za to, jak skvěle vše zvládly, kolegům v práci za vstřícnost, a především rodičům – rodině Ondry Hendrycha a tatínkovi Šimona Sovčíka – za pomoc s logistikou zavazadel. Poděkování patří i paní Žurkové, která zvládla přivést i odvézt malou Anetku – opět na tandemovém kole.

Takové chvíle, jako jsme zažili na Melečku, se nezapomínají. A my už se teď těšíme, že příští rok vyrazíme opět!

**SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA
43. ROČNÍK
Sportovního setkání (nejen) vozíčkářů**

HVĚZDA 2025

MEMORIÁL ZDENKY HANÁKOVÉ

SOBOTA 30. SRPNA, OD 13:00

Obora Hvězda, Praha 6

pražská
organizace
vozíčkářů

www.pov.cz, www.presbariery.cz

V sobotu 30. srpna 2025 proběhne v pražské Oboře Hvězda další – v pořadí již 43. – ročník Sportovního setkání nejen vozíčkářů – Hvězda, Memoriál Zdenky Hanákové. Po slavnostním zahájení ve 13 hodin mohou účastníci změřit své síly v tradičních závodech ve slalomu, v jízdě a v běhu. Díky pestré nabídce kategorií závodů se může zapojit opravdu každý. V mezích budou všem k dispozici doplňkové disciplíny, mezi kterými bude například laserová střelnice, lukostřelba, minigolf, šipky a další. Celým odpolednem provede a v závěru akce zazpívá Jana Rychterová. Podrobné informace naleznete [zde](#). Pražská organizace vozíčkářů srdečně zve i čtenáře časopisu VOZKA.

Vedle Jedle Fest: hudba, radost a benefice ve Žlutých lázních

Letní Praha nabídne 30. srpna 2025 jednu z nejpestřejších a nejsrdečnějších akcí sezóny: Vedle Jedle Fest – benefiční open air festival Nadace Jedličkova ústavu. V malebném areálu Žlutých lázní v Podolí se od 12 do 21 hodin uskuteční den plný hudby, radosti a solidarity, při kterém se propojí svět lidí s handicapem s širokou veřejností.

Tým Nadace Jedličkova ústavu

Na hlavním pódiu se během dne vystřídá celá řada známých hudebních jmen. Těšit se můžete na Pavla Calltu, The Tap Tap, Tata Bojs nebo na charismatickou Evu Kleinovou s BOOM!BANDem Jiřího Dvořáka. Navíc pořadatelé slibují velké hudební překvapení, které bude odhaleno přímo na festivalu.

Program, který má smysl

Vedle hudby se návštěvníci mohou těšit na celodenní doprovodný program pro všechny věkové skupiny. Děti nadchne bublinová show, loutkové divadlo Zvoneček nebo tvořivé dílny, ale také dočasné tetování nebo smyslové stanoviště. Chybět nebudou edukační aktivity, ukázky první pomoci či sportovní disciplíny v podání paralympioniků.

Propojení světů

Jedinečnost festivalu spočívá v jeho poslání – nabídnout zážitek, kde si každý najde své, a zároveň otevřít prostor pro pochopení života lidí s handicapem. Návštěvníci si budou moci vyzkoušet sporty a aktivity určené pro osoby se zdravotním postižením, což přináší cennou zkušenost i empatii. K dispozici budou také terapeutické programy jako hipoterapie nebo canisterapie.

Kdo vás provede festivalem?

Celým dnem vás provedou známé tváře: Daniela Brzobohatá a Libor Bouček, kteří se postarají nejen o dobrou náladu, ale i o propojení programu a atmosféry.

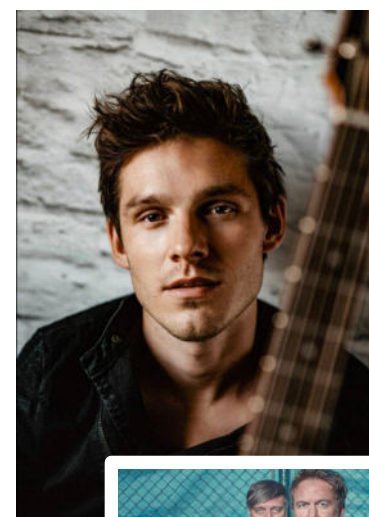
Benefice, která pomáhá

Výtěžek ze vstupného půjde na podporu dětí a mladých lidí s handicapem prostřednictvím veřejné sbírky Nadace Jedličkova ústavu. Minimálně 40 % z vybraných prostředků poputuje přímo na pomoc těm, kteří ji opravdu potřebují.

Vstupné:

- dospělí: 399 Kč;
- děti (3–15 let), ZTP, ZTP/P, senioři: 199 Kč;
- děti do 3 let: zdarma;
- současní a bývalí žáci JÚŠ: vstup zdarma (za podmínek uvedených na webu).

Přijďte oslavit **35 let Nadace Jedličkova ústavu** a zažijte den, který vás obohatí. Hudba, zábava a smysluplná pomoc – to vše nabízí Vedle Jedle Fest 2025.

Nežádoucí konkurence

Ivan Jergl

Už jsem toho měl dost. Musel jsem si z odložených knih na pultu konečně vybrat a odejít. I když vím, že na podpažních holích dlouho stát nevydržím, v knihkupectví pokaždé zamrznu a pak se sotva odelhám do auta. Ovšem tam si dopředu relaxaci. Lisuji novou knihou a zároveň maskuji, že ulevuji stáním přetíženým kyčlím, čemuž odpoutaný ponor do stránek vonících novotou pomáhá líp než nějaké analgetikum.

Tentokrát jsem vyšel od Barviče druhým východem. Je tam sice schodek, pro mě nemilý architektonický zjev, ale zdařile jsem z něho sestoupil a rozhlédl se. Lidé proudili sem a tam, kolem poletovaly útržky hovorů. Jakub odbil půl. Opatrně jsem vykročil, abych mohl včas uhnout spěchajícímu chodci, když jsem nečekaně spatřil naproti, pod oškubanou plakátovací stěnou, na chodníku sedět nemladou ženu, oblečenou, jako by právě odešla od plotny v kuchyni. Domácí bavlněné modré šaty, zástěra s drobnými modrými květy, zpod ní vystrčené, natažené nohy v silných hnědých punčochách a sešmaňaných polobotkách. Na šatech sepraný ručně pletený svetr rezavé barvy. Seděla na roztřepené dece jako někde na louce při pikniku. Vedle sebe odložené podpažní berle stejného střihu jako ty, na kterých jsem visel. Překvapeně jsem na ni zíral. Vedle ní seděl malý, hnědobílý voříšek s fyziognomií foxteriéra. Bystře kroutil hlavičkou sem a tam, jak sledoval procházející lidi a věřil. Před ženou ležel hliníkový talířek, v němž se chovalo několik mincí.

Vykročil jsem směrem k pobočce mBanky, kam jsem měl doručit podnikový příkaz k úhradě. Jakmile jsem se k ženě přiblížil, uviděla mě a zpozorněla. Měl jsem v úmyslu – stále ještě zatížený praxí z předchozí neziskovky – zeptat se jí, zda nepotřebuje pomoc: požádat o důchod, o nějaké dávky nebo zda má kde bydlet. Zastavil jsem před ní a oslovil ji.

„Paní, nepotřebujete...“ Nedopověděl jsem. Přestala se opírat zády o plakátovací stěnu, rychle se natáh-

leonardo.ai

la pro jednu z odpočívajících berlí a výhrůžně ji zvedla proti mně.

„Tudle místo je moje, slyšíte! Sem si nesedíte, běžte pryč!“

„Ale já vám chci pomoci,“ namítl jsem. Začala skoro ječet.

„Běžte vodsud, nebo...!“ Její podvraták se postavil na čtyři a začal štekát. Sem tam se někdo ze spěchajících ohlédl a uháněl dál. Jen jsem zaslechl poznámku: „Jo, tady je dobrý místo, žebráci se vo ně hádají.“

Nahrnula se mi krev do hlavy.

„Paní,“ snažil jsem se ženě vysvětlit svůj zájem, „já tady nemíním žebrat! Chtl jsem se jen zeptat, jestli nepotřebujete...“

„Vy ste mně nerozuměl, co!?“

Poposedla, aby na mě dosáhla holí. Ustoupil jsem směrem ke dveřím banky a jen jsem kroutil hlavou. Ano, vypadám taky jako žebrák! Mám

prece Kainovo znamení. Dvě podpažní dřeva. A taková... Myslí si, že ji chci konkurovat. Dotklo se mě to.

Vstoupil jsem rozčileně do banky. Klienti u přepážek vkládali a vybírali peníze. V hale diskretně šustěly přepočítávané bankovky a prostorem se nesl tlumený hovor.

Když jsem vyšel, právě té ženské cinkla do talířku kovová padesátikoruha, hozená z výšky usměvavým mladíkem. Foxík k ní zvědavě přičichl, jako by chtěl zkoumat její pravost, a pak se vrátil na své místo. Zebračka se po mně nevlídně ohlédla a rychle ji shrábla do kapsy svetru. Uškíbl jsem se a zabočil za roh.

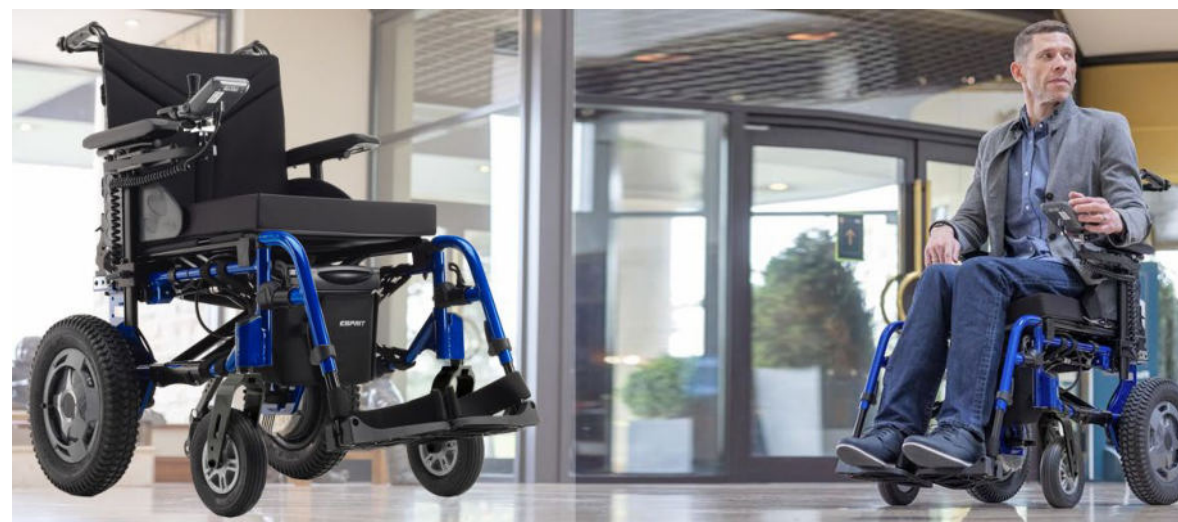
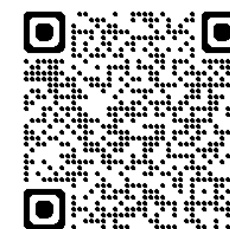
Vhodil jsem obě podpažní spojnice do trabanta, vsoukal jsem se za nimi, nastartoval a zamířil do kanceláře.

LÉTO BEZ HRANIC...

SIVAK
medical technology s.r.o.

NOVINKA!
Aktivní skládací vozík zn. Küschall
COMPACT ATTRACT
je plně hrazen
zdravotními
pojišťovnami
pod kódem
5018174

Elektrický
skládací vozík
ESPRIT ACTION
je plně hrazen
zdravotními
pojišťovnami
pod kódem
5018269

Pro více informací
navštivte naše webové stránky

www.sivak.cz

SIVAK medical technology s.r.o.

Jana Masaryka 1713

500 12 Hradec Králové

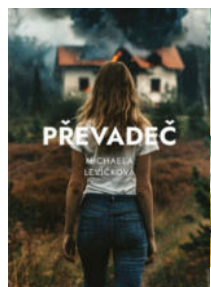
Tel.: 495 220 684

Okno na západ | Pavla Horáková. Nový román Pavly Horákové je pronikavou sondou do marasmu osmdesátých let v komunistickém Československu a zároveň působivým portrétem dospívajících hrdinů, jejich rodiny a okolí. David a Marta spolu chodí do třídy na jednom pražském sídlišti a ze všeho nejvíc touží po západním spotřebním zboží. V Praze je tolik možností a železná opona odsud vypadá mnohem propustnější, než jak se jeví lidem v pohraničí. Husákovy děti se ve světě přežilé ideologie pohybují jako ryby ve vodě a drobné kolaboraci se systémem se učí od rodičů i učitelů. Nikdo netuší, že z normalizačního bezčasí už odtikávají poslední měsíce. Anebo tuší? Je emigrace Martiných rodičů na poslední chvíli obyčejnou smůlou, anebo včasným útekem před spravedlivým zúčtováním? Marta s Davidem se potkají znovu po deseti letech, budou se však chtít sejít i jako padesátníci?

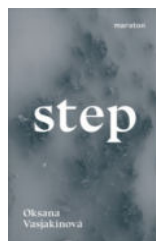

Čas vos | Alena Mornštajnová. Pomsta, nebo odpuštění? Román o moci minulosti a síle květín. Bára a Ptáčník. Dva lidé, jejichž cesty se protnulý dávno předtím, než se ti dva potkali. Bára je přesvědčená, že její život by byl mnohem šťastnější, kdyby do něj před lety kdosi nezasáhl a nezměnil jeho směr. Minulost už sice nevrátí, ale může se pokusit přepsat ji v paměti lidí. A taky přemýšlí o pomstě. Zatím však vyčkává, zabydluje se v novém domově a sází květiny. Ptáčník se na rozdíl od ní s minulostí naučil žít. Necítí se ukřivděný, nevdá mu, že ho lidé považují za podivína, ani ho netíží osamělost. K životu mu stačí svoboda, les a pozorování ptáků. Nebo snad ne? Nový román Aleny Mornštajnové má vše, co její knihy činí tolik oblíbenými: hluboký příběh a uvěřitelné hrdiny, kteří si navzdory osudu krok za krokem vyšlapávají pěšinku ke šťastnějšímu životu.

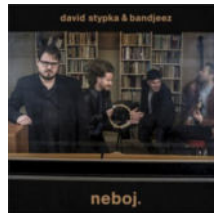

Převaděč | Michaela Levičková. Reportérka Ela Jánská přijíždí do hor k německým hranicím, aby se vzpomatovala z bolestné ztráty miminka. Je zlomená a postrádá důvod žít. Ve staré chalupě, kde se dočasně zabydlí, však najde dopis, který ji přiměje sebrat síly a vypátrat, co se stalo pisateli. Když zjistí, že se v okolí na konci osmdesátých let minulého století beze stopy ztratilo několik sotva dospělých chlapců, novinářka v ní se zvedne z popela. Cítí závazek dát všem zoufalým rodinám odpovědi. Nikdo jiný totiž chlapce dávno nehledá. Policie případ odložila a rodiče se vzdali naděje. Nevědomost jim už přes třicet let ničí životy. Emigrovaly jejich děti? Zastřežila je pohraniční stráž, když chtěly utéct do Německa? Žije snad jejich vrah stále mezi horaly? Ela se sbližuje s místními a zdejší kraj se jí svou krásou zakusuje pod kůži...

ČTENÁŘI DOPORUČUJÍ: **Step** | Oksana Vasjakinová. „Oproti Ráně (pozn. red. – první část trilogie) jsem už věděla, jaký styl mě čeká, tím pádem jsem se okamžitě začetla a text mě zcela pohltit. Je vidět, jak se autorka vypsala, zlepšila. V předchozí knize byla cítit určitá nejistota, která tentokrát zmizela. Na jednu stranu je to psáno krásně, až poeticky, na druhou skoro drze a místy opravdu drsně. Tím, že autorka v textu přímo mluví ke čtenáři, si vás získá a budete s ní prožívat její život.“

Ostraka | Michal Prokop + Framus Five. Dvanáct nových písní a jedno S + Š ohlédnutí. Po albu Mohlo by to bejt nebe... přichází Michal Prokop s novinkou. Hudebnicky třígenerační kapelou Framus Five podporovaný zpěvák zůstal věrný rockové muzice i kvalitním textům o nás pro nás...

Neboj. | David Stypka & Bandjeez. Jedenáct písní více či méně zpracovává dnes tolik aktuální téma strachu v různých jeho podobách. Dlouho očekávaná nahrávka vznikla pod producentským vedením Martina Ledviny.

Something Beautiful | Miley Cyrus. Something Beautiful je devátým sólovým studiovým albem Miley Cyrus. Something Beautiful je jedinečná popová opera plná fantazie, která obsahuje třináct nových písní, exkluzivně smíchaných Alanem Meyerssonem (Duna, Temný rytíř) pro neopakovatelné uvedení v kinech. Skladby napsala a produkovala Miley a jejich výkonnými producenty jsou Miley a Shawn Everett. U Miley jsme si již zvykli, že v každé éře přichází s trochou jinou zvukovou inspirací. Po námluvách s country či rockem se tentokrát rozhodla čerpat ze sedmdesátkového diskotékového popu.

Zdroje a foto: kosmas.cz, csfd.cz

F1 | režie Joseph Kosinski. Sonny Hayes (Brad Pitt), byl slibným závodníkem, jemuž kariéru zničila fatální havárie. O třicet let později, kdy se Sonny živil jako nájemný závodník, jej osloví jeho bývalý týmový partner Ruben Cervantes (Javier Bardem), který je nyní majitelem skomírajícího týmu FORMULÉ 1. Ruben přesvědčí Sonnyho, aby se vrátil do FORMULÉ 1 a pomohl jeho týmu.

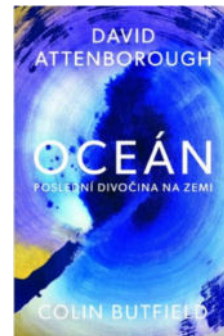
28 let poté | režie Danny Boyle. Od chvíle, kdy virus zuřivosti unikl z laboratoře na výrobu biologických zbraní, uplynuly už téměř tři desítky let a nyní, stále v nemilosrdně vynucené karanténě, si někteří našli způsob, jak mezi nakaženými existovat. Jedna taková skupina přeživších žije na malém ostrově spojeném s pevninou jedinou, silně chráněnou hrází...

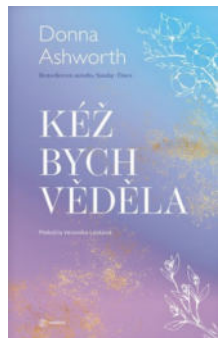
Miley Cyrus: Something Beautiful | režie Miley Cyrus, Jacob Bixenman, Brendan Walter. Jedná se o 55-60minutovou pop-operu, která kombinuje 13 zbrusu nových písní z Mileyiny stejnojmenného alba Something Beautiful s výraznou vizuální a módní estetikou. Film je ars poetica naší doby – spíše zážitek než dějová linka, jak sama Miley vysvětlila: „Není to klasický film... hudba je příběh“. Estetika čerpá z psychedelického hororu (Mandy), konceptuálního stylu Pink Floyd: The Wall a ikonických módních archivů značek jako Mugler, McQueen či Jean Paul Gaultier. „Something Beautiful je můj vysněný projekt – móda, film a originální hudba koexistující v harmonii“, říká Miley Cyrus.

Oceán: Poslední divočina na Zemi | David Attenborough, Colin Butfield. Poslední autorský titul legendárního přírodovědce. Kniha, která vznikala téměř sto let Vychází v den 99. narozenin sira Davida Attenborougha. „Mám to štěstí, že žiji už bezmála sto let. Během této doby jsme se toho o oceánu dozvěděli víc než v jakékoliv jiné fázi lidských dějin. Oceánografie odhalila přírodní divy, které si chlapec ve třicátých letech minulého století nedovedl ani představit... a změnili jsme světový oceán natolik, že se v příštích sto letech staneme buď svědky masového vymírání jeho života, nebo velkolepého zotavení. Já se už nedožvím, jak tento příběh skončí. Poté, co jsem strávil celý život objevováním naší planety, zůstávám ale přesvědčený, že čím více lidí bude přírodě rozumět a nacházet v ní potěšení, tím větší máme naději, že zachráníme ji i sebe samé.“ Vydejte se na fascinující objevitelskou cestu spolu s Davidem Attenboroughem.

Kéž bych věděla | Donna Ashworth. Kniha básní, drobných textů a afirmací bestsellerové britské autorky nabízí povzbuzení a inspiraci, jak s moudrostí a optimismem čelit životu, přijmout sama sebe i jak se naučit vnímat krásu uprostřed všedního dne. „Berte tuhle knížku jako malou příručku k životu, k níž jsem dospěla hlavně díky chvílím, kdy jsem byla na dně. Vezměte ji do ruky pokaždé, když narazíte na novou překážku, otevřete na náhodné stránce a připomeneť si s její pomocí to, co nejspíš už v hloubi duše víte,“ doporučuje Donna. V dnešním uspěchaném světě je sbírka klidným průvodcem divočinou života, kompasem nabízejícím laskavý pohled na vlastní duši i tělo, moudrým rádcem pro chvíle citových bouří i zásadních okamžiků. Provází ženy na cestě duševního zrání, k psychickému zdraví a osobnímu růstu. Díky upřímnosti a autentickým zkušenostem jsou autorčina slova povzbuzením k odvaze čelit všemu, co přichází, i inspirací nacházet krásu uprostřed všednosti.

Impresionisté: Jejich životní příběhy | Sue Roeová. Manet, Monet, Pissarro, Cézanne, Renoir, Degas, Sisley, Berthe Morisot a Mary Cassatt – dnes jsou tato jména legendami a jejich obrazy patří k nejdražším na světě. Ale za těmito oslnivými plátny se skrývaly životy plné skandálů, bojů a vášně. Byli to rebelové, kteří šokovali veřejnost svými malbami pradlen, tanečnic a jarních zahrad. Tvořili v době, kdy Paříž procházela přestavbou pod vedením barona Haussmanna, a sami prožívali proměny stejné dramatické jako jejich umění. Sue Roe nás zavádí do ateliérů, kaváren a nočních barů, kde se rodila revoluce v umění i v osobním životě. Přátelství se mísilo se soupeřením, vášně s tragédiemi a úspěchy s odmítnutím. Po prusko-francouzské válce se snažili znovu postavit na nohy, drželi při sobě, hádali se, smáli i trpěli. Tento fascinující příběh odhaluje impresionisty nejen jako génie se štětcem v ruce, ale i jako milence, odpadlíky, vizionáře – a hříšníky, kteří změnili dějiny umění. Nechme se tedy pozvat do Pařížské opery, kde Degas v šeru skicuje své baletky, do prosulé tanečírny v Moulin de la Galette, kde v ryku hudby maluje mistr Renoir, k Édouardu Manetovi, který právě čelí zdrcující kritice za svou „nemravnou“ Snídaní v trávě. „Líbilo se mi, že autorka popisuje, kromě životních cest malířů, i dobu ve které žili, jak se společnost chovala, jak se oblékala, jaké bylo být obyvatelem Paříže v 19. století,“ komentovala knihu čtenářka s nikem krausmary.

Kouzelná stránka

Kristýny Sopouškové

Objevte svět fantazie,
kde se princezny
smějí, draci létají
a každé slovo ožívá.
Příběhy z pera
Kristýnky, která
dokáže proměnit
stránku v kouzlo.

Co je největším handicapem Šmudly, nejmladšího trpaslíka ze slavné pohádky?

Ahoj děti a všichni příznivci pohádek,

každý jistě zná náš příběh. Žili jsme si v lese poklidným životem, každé ráno jsme odcházeli do dolu rubat zlato a drahé kamení, živilí jsme se lesním ovocem a oříšky. Bylo nám zkrátka dobře.

Nebývalo tomu ale tak vždy, nepříčinila se o to pouze Sněhurka s princem, pod jejichž ochranou a laskavostí teď všichni společně přebýváme na zámku. Povím vám svůj životní příběh pěkně od začátku.

Mým největším problémem (handicapem) byla odjakživa velikost. Již od raného dětství jsem trpěl komplexem méněcennosti a pocitem bezmoci a beznaděje v mnohých situacích. Bratři se mi odmalicka posmívali, a to nejen proto, že já jsem nejmladší z nich, ale především proto, že jsem i mezi trpaslíky nejmenší, kromě toho i nejstrašenější.

Naše rozepře vždy uklidňovala maminka, láskyplně mě objala a řekla, že jsem její roztomilý Šmudlíček. Táta pak po návratu z práce bráchům vždy vyhuboval, někdy musel použít přísný pohled.

Naše rodinné štěstí ale netrvalo dlouho. Rodiče zahynuli jednoho rána před mnoha lety, když se nad dolem, kde otec pracoval, zčista jasna utrhli svaň, došlo k sesuvu půdy a zasypání dolu. Máma nesla tátovi snídani a chvíli se s ním v dole zapovídala. To se jí stalo osudným.

Od té doby jsme se museli s bratry naučit přežívat sami v malé chaloupce, uprostřed hlubokého černého lesa, obklopeni divou zvěří. Nikdy jsme nevěděli, jestli další den ráno budeme ještě naživu. Museli jsme začít pracovat, našťastí jsme často pomáhali matce a sledovali otce při rubání. Ani tak se nám živobytí nějak zvlášť nedostávalo.

Skutečnost, že jsme sirotci, však nebránila mým bratrům, aby se mi kvůli mé velikosti neposmívali. Můj smu-

tek z nejmenší výšky (velikosti) ještě umocnila smrt rodičů. Stále častěji jsem se propadal do sebe, a říkal si: „Proč, proč jen jsem tak malíčkový – nejmenší ze všech – a k tomu takový strašpytel. Ani jsem se nějak nepokusil o jejich zachránu. Vyčítal jsem si pořád dokola.“ Trápilo mě to dlouhou dobu.

Situace se změnila ve chvíli, kdy k nám přišla Sněhurka. Nejen že se o nás starala, ale především nás naučila, co je opravdové přátelství, soudržnost a podpora – že rodina může být jakákoli. To ona mi otevřela oči. Řekla mi, že nemá cenu se vinit za něco, za co nemůžeme. Co se týče velikosti, prohlásila, že nejdůležitější je u člověka – i u trpaslíka nebo jakékoli jiné živé bytosti – srdce a povaha. To, jak kdo vypadá, není tak důležité.

Taneční kurzy pro lidi s roztroušenou sklerózou a podobným omezením pohyblivosti

KURZY POVEDE JAN ONDER

8. října 2025

17,00 - 18,30

ZAČÁTEČNÍCI A LIDÉ
S TĚŽŠÍM POHYBOVÝM
OMEZENÍM

18,00 - 19,30

POKROČILÍ

TANEČNÍ
KONZERVATOŘ
HL. M. PRAHY

DÉLKA 90 MIN.
S PŘESTÁVKOU
CELKEM 7 LEKCÍ

2.000
ZA PÁR

VÍCE INFO

MICHAL.JANKU@
REVENIUM.CZ
+420 731 693 847

Re
veni
um

aktivní
život

TTT
NADACE ČEZ

EPP

UZÁVĚRKA
PŘIHLÁŠEK
25. 9. 2025

ZAČÍNÁME

KDE

LEKCE

PŘIHLÁŠKY

Pečovat je síla. Výstava, která mění pohled na každodenní hrdiny

Nadace ČEZ, (red)

Monika

Je jí 44 a pečuje 9 let. Původně pracovala v administrativě.

Co je to hlavní, co vám pečovatelská práce dává?
Smysl.

Co by se mělo stát, aby pečovatelská práce získala větší společenské uznání?
Měla by být lépe finančně ohodnocená.

Dostala jste někdy od klienta radu, kterou se řídíte?
Nejlepší je nechat věci plynout, vyřeší se samy.

Jak vnímáte to, když někdo řekne, že jsou pečovatelé andělé?
Nechci být vnímána jako anděl. Chci být vnímána jako člověk, na kterého se klient těší, a jako někdo, kdo klientovi pomůže zůstat co nejdéle doma.

Co byste chtěla, aby lidem proběhlo hlavou, až uvidí tuhle výstavu?
Respekt a pokora.

Infocentrum JE Dukovany hostí v těchto dnech výstavu, která je jiná než většina těch, které známe. Nezachycuje slavné tváře stříbrného plátna, i když za objektivem stojí známý fotograf Benedikt Renč, dvorní portrétista hvězd z filmového festivalu v Karlových Varech. Tentokrát se jeho hledáček zaměřil na ty, kteří často zůstávají ve stínu – české pečovatelky a pečovatele.

NADACE ČEZ podporuje realizaci projektu VOZKA. Děkujeme!

Výstava nese výmluvný název „Pečovat je síla“. V černobílých portrétech zachycuje sílu, laskavost i každodenní odhodlání lidí, kteří zasvětili svůj profesní život péči o nejstarší generaci. Místo filmových hvězd tak vidíme tváře těch, kdo jsou oporou seniorům v domovech a dalších zařízeních napříč republikou.

Část výstavy nyní dorazila také do areálu Jaderné elektrárny Dukovany – konkrétně do infocentra a administrativní budovy. Návštěvníci i zaměstnanci ČEZ tak mohou nahlédnout do světa, kde péče není jen povinností, ale posláním.

Kdo za tím stojí?

Autorem projektu je spolek MÍLA, který od roku 2018 usiluje o důstojnější podmínky pro seniory i jejich pečující. Ročně se jejich činnost dotýká života stovek lidí – více než 400 pečovatelů a přes 800 seniorů. Ve své práci kladou důraz na otevřenost, smysluplnost, radost i poctivost. Jejich cílem je zvyšování prestiže pečovatelské profese a lepší podmínky pro každodenní práci těch, kteří stojí po boku seniorům.

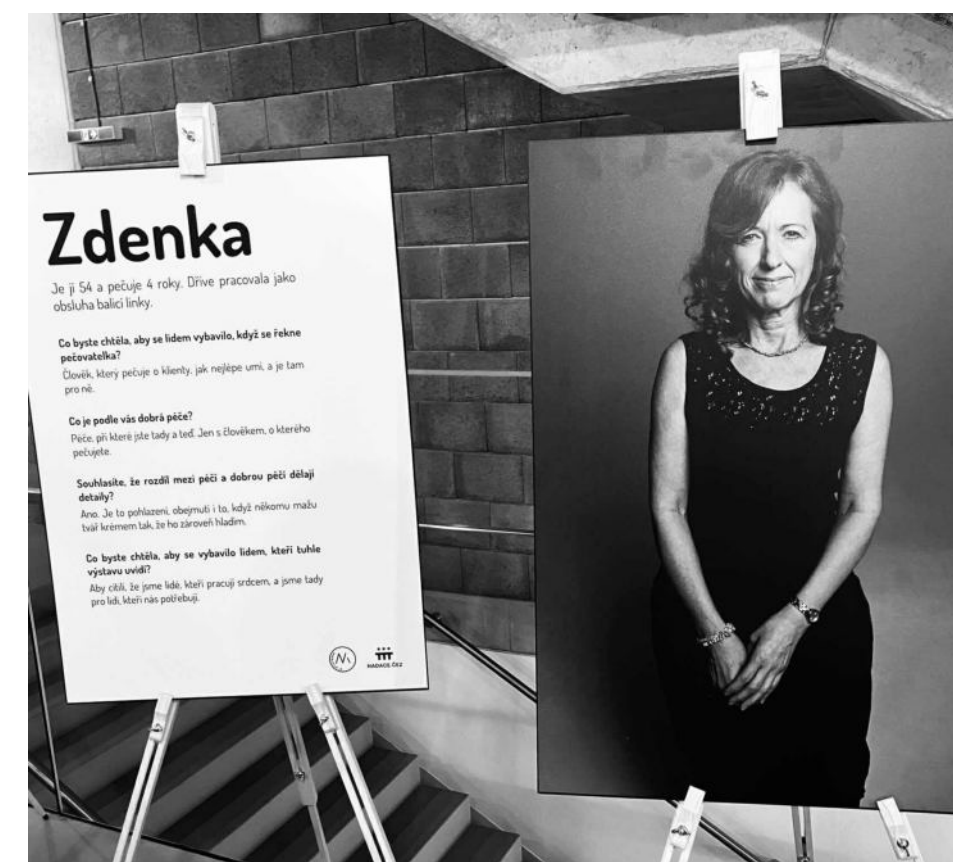
MÍLA věří, že spokojený klient může existovat jen tam, kde je spokojený ten, kdo o něj pečuje. Více informací na www.mila.je.

Podpora s energií

Výstava vznikla za podpory Nadace ČEZ, největší firemní nadace v ČR.

Ta za posledních 20 let podpořila více než 15 000 projektů napříč regiony a každoročně rozdělí na pomoc komunitám přes 160 milionů korun. Pro zájemce o granty nebo další podporu je více informací dostupných na [webu nadace](http://webu.nadace).

Výstava „Pečovat je síla“ je malým, ale silným připomenutím, že hrdinství má mnoho podob – a často ho najdeme tam, kde bychom ho nečekali. V tichém naslouchání, v trpělivosti, v lidském doteku.

Zdenka

Je jí 54 a pečuje 4 roky. Dříve pracovala jako obsluha balící linky.

Co byste chtěla, aby se lidem vybavilo, když se řekne pečovatelska?
Člověk, který pečuje o klienty, jak nejlépe umí, a je tam pro ně.

Co je podle vás dobrá péče?
Péče, při které jste tady a teď. Jen s člověkem, o kterého pečujete.

Souhlasíte, že rozdíl mezi péčí a dobrou péčí dělá detaily?
Ano. Je to pohlázení, objevení i to, když někomu málu tváří křemem tak, že ho zároveň hladím.

Co byste chtěla, aby se vybavilo lidem, kteří tuhle výstavu uvidí?
Aby cítili, že jsme lidé, kteří pracují srdcem, a jsme tady pro lidi, kteří nás potřebují.

Petra Suchá: Žádný pacient s ultravzácným nebo nediagnostikovaným onemocněním by neměl zůstat sám a bez pomoci

Autor: Lenka Martínková | Foto: archiv Petry Suché

Problematika nediagnostikovaných pacientů je velmi spleťitá a složitá. Pacienti jí velice často čelí osamělí a izolováni. Mívají obtížný přístup ke zdravotní péči a informacím. Zažívají nejistotu ohledně vývoje nemoci a obavy z budoucnosti. Odlišnosti ve vzhledu, které může nemoc přinášet, stejně jako její neviditelnost může vést k nepochopení či předsudkům okolí. O tom, jak se žije s ultravzácným nebo nediagnostikovaným onemocněním, se více dozvíte v rozhovoru s paní Petrou Suchou – maminkou dcery Lucie, která trpí ultravzácným onemocněním – koordinátorkou Platformy pro ultra-vzácné a nediagnostikované (pozn. red. – název s pomlčkou odpovídá oficiálnímu názvu projektu) – a předsedkyní spolku METODĚJ. Lucinka je pravděpodobně jediná na světě, která žije s diagnózou suspektní mitochondriální (encefalo)myopatie..

Můžete nám popsat, jaké byly první příznaky, které vás vedly k tomu, že u dcery není něco v pořádku?

První příznaky se objevily krátce po narození, kdy měla obrovské problémy s přijímáním stravy a nedělala téměř žádné psychomotorické pokroky. Laicky řečeno, dcera byla jako hadrová panenka. V prvním roce života se proto lékaři zaměřili především na řešení její středně těžké hypotonie, tedy sníženého svalového napětí.

Kam vedly vaše první kroky, jak dlouho trvalo, než jste našli tu správnou lékařskou pomoc?

Díky pediatričce, která už ve dvou a půl měsících správně odhadla, že

dcera bude mít poruchu metabolismu, vedly naše první kroky do Všeobecné fakultní nemocnice v Praze na Kliniku pediatrie a dědičných poruch metabolismu (KPDPM).

Cesta ke stanovení diagnózy je v mnoha ohledech velkou zátěží. S jakými největšími výzvami jste se během diagnostického procesu potýkali?

Kolotoč testování a hledání diagnózy, kterou bohužel dodnes nemáme, u nás začal už v osmi měsících dcery, kdy podstoupila magnetickou rezonanci. Ta potvrdila, že její onemocnění je svalového původu. Následovalo genetické testování na všechna tehdy známá svalová onemocnění – například spinální

svalovou atrofií, Pompeho nemoc, různé formy svalových dystrofií a další. Čekání na výsledky, kdy se můžete dozvědět, že vaše dítě možná brzy zemře, bylo tím vůbec nejtěžším. Později dcera prošla rozšířeným výzkumem, který se zaměřil na více než 200 svalových onemocnění – a opět bez jasného výsledku. Cítili jsme bezmoc, vyčerpání a zoufalství.

Jako poslední možnost zbývalo vyšetření pomocí svalové biopsie. Její výsledky ukázaly podezření na suspektní mitochondriální (encefalo)myopatii – dědičné onemocnění, postihující svaly (myopatie), případně i mozek. Ani tehdy jsme si ale nemohli zcela oddechnout. Získali jsme alespoň jistotu, že se hledá

správným směrem, a také naději, že se možná v budoucnu diagnózu dozvíme.

Pokud se účastníte výzkumu, na výsledky se často čeká rok i déle. Nejistota a neustálé pochyby, zda se konečně něco dozvíte, nebo budete muset absolvovat další vyšetření, jsou velmi skličující. Dceři je dnes téměř 12 let – a diagnózu stále nemá.

Můžete popsat své zkušenosti s lékařskou péčí a podporou, které se vám v průběhu let dostávaly?

Musím říct, že máme obrovské štěstí na lékařskou péči i úžasné lékaře. S dcerou nacházíme nesmírnou podporu a pochopení – od naší pediatričky až po odborné lékaře na KPDPM. Na této klinice se cítíme téměř jako doma. Víme, že všichni dělají maximum, a to je pro naši rodinu nesmírně důležité. Velkou podporu, i když s určitou opatrností, vnímáme také na spondylochirurgii a ortopedii ve Fakultní nemocnici v Motole. Naštěstí spolupráce mezi jednotlivými klinikami v našem případě funguje velmi dobře. Jsem vděčná za to, že lékaři u dcery vždy hledají to nejlepší možné řešení a vše s námi pečlivě konzultují.

Nejistota spojená s nediagnostikovaným onemocněním jistě přináší spoustu otázek i obav. Jaké jsou vaše naděje a očekávání do budoucna, pokud jde o stanovení diagnózy a případnou léčbu vaší dcery?

Věřím, že se dcera nakonec diagnózy dočká. Pro naši rodinu by to znamenalo, že všechno, co jsme dosud podstoupili, má konečně jasný smysl. Mým přáním je, aby pacienti s ultravzácným a dosud nediagnostikovaným onemocněním vždy a za všech okolností nacházeli podporu lékařů a odborníků. Aby se jejich cesta k diagnóze zkrátila a měli větší šanci na léčbu, která jim z kvalitního života. Tohle je můj sen – a věřím, že díky kvalitní zdravotní péči, kterou v naší zemi máme, to není nemožné.

Mohou podle vás pacienti a jejich rodiny nějak přispět k výzkumu vzácných onemocnění? V čem vidíte jejich roli a možnosti zapojení?

Ano, pacienti a jejich rodiny mohou k výzkumu vzácných onemocnění skutečně přispět. Důležité je nevzdávat se, podstupovat genetická vyšetření a aktivně spolupracovat s lékaři při hledání diagnózy. Velkou roli hraje i možnost spojení s dalšími pacienty se stejnou diagnózou – a to nejen u nás, ale i v zahraničí, což je dnes díky moderním technologiím a sítím stále dostupnější.

Další formou zapojení může být účast na výzkumu, který může v budoucnu vést k léčbě. Tato cesta je ale velmi náročná a bohužel ne všichni pacienti a jejich blízcí mají sílu ji projít. O to více si cením vzniku Platformy ultra-vzácní a nediagnostikovaní, která má záštitu České asociace pro vzácná onemocnění (ČAVO). I v tom vidím náš úkol: podporovat rodiny, aby neztrácely naději a měly sílu pokračovat.

Onemocnění dcery vás jistě hluboce zasáhlo. Jaký dopad má na váš každodenní život a fungování celé rodiny?

Onemocnění naší dcery má na náš každodenní život nesmírný dopad. Jak postupem času její potíže přibývají, učíme se s tím pracovat a přizpůsobovat se novým okolnostem. Někdy je to velmi těžké, ale protože jsme si už na začátku prošli opravdu náročným obdobím, mám pocit, že dnes to zvládáme docela dobře. Dokážeme se rychle přizpůsobit, a to i díky velké podpoře lékařů, kteří nás v tom, co pro dceru děláme, stále podporují.

Často přirovnávám její onemocnění k houpacíce – jednou jsme nahoře, jindy zase dole. Velmi citelně vše dopadá i na jejího bratra. Protože nemoc není na dceři na první pohled tolik vidět, těžce snáší, že jí věnujeme více pozornosti, a často žárlí. Dnes už dcera nosí přes 23 hodin denně korzet, venku se pohybuje výhradně na vozíku a má za-

Platforma pro ultra-vzácné a nediagnostikované

Naše motto zní: Má smysl zkoušet nemožné, někdy se to totiž podaří.

Lidé bez diagnózy a jejich rodiny jsou vystaveni mnoha nejistotám a obavám z budoucnosti. Prochází složitou životní situací bez pomoci a sami.

Platforma usiluje o vytvoření plnohodnotné náhrady patientské organizace. Vytváří pacientům a jejich rodinám zázemí pro vzájemnou podporu a pomoc.

K platformě se připojují nejen samotní lidé s ultravzácným onemocněním nebo nediagnostikovaní, ale také lékaři.

Platforma umožňuje těmto pacientům, aby byli více vnímáni veřejností. Věříme, že se s jejím přispěním podaří změnit současný systém péče i ve prospěch této velmi zranitelné skupiny.

Usilujeme o to, aby na tuto skupinu systém pamatoval a dokázal jí co nejlépe pomáhat.

Více informací na našich stránkách.

Mezinárodní den nediagnostikovaných si každoročně připomínáme 29. dubna.

Dětská ambulance pro pacienty bez diagnózy

V roce 2023 byla zřízena na Pediatrické klinice ve Fakultní nemocnici Brno Dětská ambulance pro pacienty bez diagnózy. Zaměřuje se na péči o děti, kterým nebyla stanovena diagnóza ani po rozsáhlých lékařských vyšetřeních.

Většina těchto pacientů trpí vzácnými nebo ultravzácnými onemocněními, která mají často genetický původ a projevují se záhy v dětství. Diagnostika těchto onemocnění je komplikovaná.

Ambulance je součástí Centra precizní medicíny ve FN Brno. Poskytuje multidisciplinární přístup, zahrnující spolupráci specialistů z různých oborů. Byla zřízena Multioborová indikační komise, která koordinuje péči, diagnostiku a léčbu.

Kontakt: úterý 7.30–15.30, MUDr. Kateřina Slabá, pavilon G, ambulance č. 3, Dětská nemocnice, Černopolní 9, 613 00 Brno, e-mail: slabakaterina@fnbrno.cz, tel.: 532 234 459.

vedenou PEG sondu (perkutánní endoskopická gastrostomie) pro výživu.

Musím dodat, že dcera je velmi unavitelná, což nás v běžném režimu hodně omezuje. I proto někdy musíme trávit čas odděleně – syn bývá více s tatínkem, dcera je častěji se mnou. Přestože se snažíme, aby i přes nutná omezení vznikl prostor pro společné rodinné chvíle, které si dokážeme užít.

Jak Lucinku přijímá okolí? Setkáváte se někdy s předsudky, nepochopením nebo dokonce nevhodným chováním – vůči ní nebo vám samotným?

Bohužel jsme se s nepochopením a nepřátelským chováním skutečně setkali – například na dětském hřišti. Bylo to pro mě, a hlavně pro dceru, psychicky velmi náročné. Dnes už tam vlastně ani nechodíme, protože s korzetem by se tam dcera stejně nemohla zapojit. Pohybuje se venku na vozíku a sledovat výrazy lidí, někdy doprovázené nevhodnými poznámkami, není vůbec příjemné.

Vzpomínám si na jednu situaci, která mě velmi zasáhla. Dcera tehdy jezdila v rehabilitačním kočárku a venku v něm často spala. Jednou v obchodě, kde jsme nakupovali se synem, se malý chlapec zeptal své maminky, proč ta velká holčička spí v kočárku. A maminka odpověděla: „Protože je líná.“ Musela jsem

z obchodu odejít – bylo to pro mě příliš.

Dnes se už snažím podobné poznámky nebo „chytře“ názory lidí nevnímat. Soustředím se hlavně na to, co je nejlepší pro mou dceru. Naštěstí máme i přátele a jejich děti, kteří nás přijímají takové, jací jsme, a respektují dcerinu odlišnost. To je pro naši rodinu nesmírně důležité.

Péče o dceru je jistě velmi náročná. Co všechno to obnáší v každodenním životě? A jak se snažíte zajistit, aby měla co nejlepší kvalitu života?

Vždycky jsem se snažila dodržovat doporučení lékařů a hledat cesty, jak dceři zajistit všechno, co potřebuje. Chodila na hipoterapii, jógu pro děti a postižené, logopedii, absolvovali jsme také pobyty v lázních. Ve věku šesti let nastoupila do školy při Jedličkově ústavu – bezbariérového zařízení pro děti a mládež s tělesným postižením. Má zkrácenou výuku a přístup, který odpovídá jejím možnostem. Velkým přínosem je, že ve škole má k dispozici logopedii, rehabilitaci i ergoterapii – vše pod jednou střechou a přizpůsobeně jejím potřebám.

Často chodíme do zoo a do kina, neboť to jsou jediné aktivity, které dcera zvládne. Už jsem si zvykla, že péče o ní je celodenní. Když potřebuji něco zařídit, musí mě zastou-

pit manžel nebo babička. Někdy už bývám opravdu unavená. Ale vědomí, že dcera navzdory svému onemocnění prospívá a na první pohled vypadá, jako by jí nic nebylo, mě žene dál. Samozřejmě bývá náročné dodržovat přísný režim, který vyžaduje, ale někdy je naštěstí možné i trochu polevit.

Jaké možnosti podpory a poradenství mají v současnosti rodiny, které se potýkají s nediagnostikovaným onemocněním svého dítěte?

Poradenství si rodiny většinou musí hledat samy. Naštěstí ale existují patientské organizace a naše Platforma ultra-vzácní a nediagnostikovaní, které se snaží v rámci svých možností pomoci, nasměrovat a poradit, jak v takové situaci postupovat.

Jak důležitá je pro vás podpora od ostatních rodin a organizací, jako je například ČAVO?

To je hned po vlastní rodině to nejdůležitější. Ostatní rodiny jsou pro nás jako druhá rodina. Nacházím u nich příklady z praxe, odpovědi na obavy i na otázky, na které mnohdy neumím odpovědět ani lékaři. Například rozhodování o zavedení PEG bylo pro nás s manželem velmi těžké. Ale když máte možnost mluvit s někým, kdo si tím už prošel, kdo ví, jak to probíhá a co to obnáší, je to

obrovská pomoc. Vaše obavy se v tu chvíli rozplynou.

Máte nějaká doporučení pro rodiny, které se právě dozvěděly, že jejich dítě má vzácné onemocnění?

Ano určitě. Hned po konzultaci s lékařem doporučuji obrátit se na pacientskou organizaci nebo na ČAVO.

O zdravých sourozencích vážně nemocných dětí se často hovoří jako o tzv. skleněných dětech. Vy máte čtrnáctiletého syna – už jste zmínila, že někdy na dceru žárlí. Jaký mají vaše děti vzájemný vztah?

Náš syn je typickým skleněným dítětem. Bohužel má často pocit, že máme rádi pouze dceru a že se staráme pouze o ni. Momentálně prochází pubertou, často se s dcerou hádá a nadává jí. Je to pro rodinu těžké období.

Domnívám se, že je to jeho způsob, jak se vyrovnat s nejistotou a neznámem. Na druhou stranu si však umí se sestrou hrát. Pokud je potřeba, tak mi s ní pomáhá. Obdivuji jeho přístup – ubližovat sestře může jen on, a pokud by se o to pokusilo jiné dítě, tvrdě by ji bránil. Přesto jsem přesvědčená, že se mají velmi rádi a jsou pro sebe navzájem důležití. Díky synovi se dcera vždy snažila dělat pokroky a vyrovnat se svému velkému bráčkovi.

Využíváte nějaké podpůrné terapie? A jak podporujete emocionální potřeby vašich dětí?

Podpůrné terapie jsme v minulosti využívali, ale teď se spíše soustředím na to, abych se synem otevřeně komunikovala a vše mu vysvětlovala. Také trávíme společný čas jen my dva, bez dcery. Zároveň s manželem usilujeme o to, abychom rodinné chvíle byly co nejvíce zábavné a s minimem omezení. Chceme, aby děti měly pocit, že jsme jako každá jiná rodina – jen s pečlivě dodržovaným režimem.

Jak se vy osobně snažíte udržovat pozitivní přístup a motivaci v náročných situacích?

Hodně mi pomáhá povídat si s kamarády a snažím se najít čas jen sama pro sebe. Velkou oporou a zároveň zdrojem motivace je pro mě i pomoc ostatním – rodinám s dětmi se zdravotním postižením. Vedu pacientský spolek jako předsedkyně, a i když je to náročné, nabíjí mě to. S manželem se navíc snažíme vědomě trávit čas jen ve dvou a vzájemně se podporovat.

Co byste si přála, aby lidé věděli o životě s nediagnostikovaným onemocněním?

Přeji si, aby se nás veřejnost nebála a našla odvahu nás začleňovat do běžných rodinných skupin. Nejsme vlastně tolik odlišní a naše situace rozhodně není lehká. I my chceme se svými dětmi žít normální život a fungovat jako ostatní. Potřebujeme mít pocit, že jsme i se svými specifickými potřebami plnohodnotnou součástí společnosti.

Můžete nám přiblížit svou roli koordinátorky Platformy pro ultra-vzácné a nediagnostikované a zároveň předsedkyně spolku METODĚJ?

Moje role spočívá především v propojování lidí a ve sdílení témat, která se týkají ultra-vzácných a nediagnostikovaných onemocnění. Mluvím o této problematice otevřeně, protože je to i můj vlastní životní příběh. Pokud se na mě obrátí rodina, která potřebuje nebo hledá své místo, právě pro takové situace je tady naše platforma.

Jaké jsou hlavní cíle a aktivity Platformy pro ultra-vzácné a nediagnostikované?

Naše platforma zastupuje a hájí zájmy úzké skupiny pacientů, kteří se sami nemohou bránit. Společně tvoříme silný hlas. Chceme, aby co nejvíce pacientů s ultra-vzácnými či nediagnostikovanými onemocněními nebylo samo a mělo se kam obrátit. U nás najdou nejen porozumění a podporu, ale i pomoc v oblastech, ve kterých by byli jinak zcela sami.

Jakým způsobem se snažíte podporovat rodiny s ultra-vzácnými a nediagnostikovanými onemocněními prostřednictvím spolku METODĚJ?

Děje se tak především prostřednictvím sdílení našich příběhů. Poskytujeme také pomoc při vyřizování sociální podpory: příspěvku na péči, invalidního důchodu, průkazu ZTP a kompenzačních pomůcek. Pro tuto skupinu je často velmi obtížné se zorientovat nejen v tom, na co má nárok, ale i jak toho dosáhnout.

Jaké jsou největší pracovní úspěchy, kterých se vám podařilo dosáhnout v rámci Platformy pro ultra-vzácné a nediagnostikované?

Jsem přesvědčená, že už samotný vznik platformy má mimořádnou hodnotu. Za velký úspěch považuji také vytvoření informačního letáku o její činnosti, stejně jako pořádání webinářů či konferencí,

Skleněné děti

V ČR žije přibližně 840 tisíc skleněných dětí. Bývají křehké, zranitelné, osamělé a nemívají žádné problémy. Své rodiče nechtějí zatěžovat, snaží se být dokonalé a vlastní potřeby potlačují a odkládají stranou.

Žijí v rodině se sourozencem, který je velmi nemocný a vyžaduje celodenní pozornost a péči rodičů. Tyto děti často přebírají pečovatelské povinnosti a stává se, že v rodině přebírají úkoly, které patří spíše dospělým. V tomto důsledku dospívají mnohem rychleji než jejich vrstevníci. Takové citové zanedbávání na nich zanechává stopy, někdy i na celý život.

Je potřeba jim projevít a poskytnout dostatek uznání, lásky, pozornosti a podpory.

Den skleněných dětí si každoročně připomínáme 19. dubna. Jeho symbolem je lupa, která reprezentuje pozornost. Připomíná nám důležitost toho, co není na první pohled vidět. Skleněné děti často stojí tiše vedle – nenápadné a chápající. Ale i ony potřebují být vnímány.

Naše lupa říká: Podívej se blíž. I skleněné děti mají své příběhy, emoce a potřeby. Pomožme jim nebyť jen pozorovateli. Dejme jim prostor, aby mohly být viděny a slyšeny.

Více informací [zde](#).

na kterých se hovoří o naší problematice. To vše mi dává hluboký smysl a potvrzuje, že naše práce má dopad.

Jaké jsou vaše plány a cíle do budoucna pro platformu a spolek METODĚJ?

Pokračovat v tom co děláme, a prosazovat zájmy naší platformy. A hlavně si přeji, aby žádný pacient nezůstal sám a bez pomoci, to je můj největší cíl.

DOZVĚĎELI JSTE SE OD VAŠEHO OŠETŘUJÍCÍHO LÉKAŘE, ŽE MÁTE ULTRA-VZÁCNÉ NEBO DOSUD NEDIAGNOSTIKOVANÉ ONEMOCNĚNÍ?

V České republice žije mnoho lidí s ultra-vzácným genetickým onemocněním, i těch, jejichž onemocnění ještě není popsáno, a tedy pojmenováno. Máme mnoho společného, i když jsou naše diagnózy rozdílné. Proto pod hlavičkou České asociace pro vzácná onemocnění (ČAVO) vznikla

PLATFORMA PRO ULTRA-VZÁCNÉ A NEDIAGNOSTIKOVANÉ

Cíle Platformy pro ultra-vzácné a nediagnostikované:

- spojovat lidi, kteří se ocitli v podobné situaci a nacházet způsoby, jak si vzájemně pomáhat
- pojmenovávat problémy, se kterými se ultra-vzácní a nediagnostikovaní setkávají, a navrhopvat jejich řešení
- nabídnout prostor pro aktivní setkávání, jak osobně, tak virtuálně, být si vzájemně oporou a inspirací

Kdo jsou nediagnostikovaní:

- procházejí procesem hledání v rámci genetického testování, ale zatím dostupnými metodami a dle aktuálních znalostí nebyla nalezena genetická chyba, která by vysvětlovala jejich obtíže
- mají nález podezřelé genetické chyby, k jejíž potvrzení jako kauzální jsou třeba další upřesňující informace, často i v rámci mezinárodní spolupráce
- mají nález genetické chyby hodnocené prozatím jako varianta s nejasným klinickým významem, jejíž klasifikace se může s přibýváním nových informací v databázích a literatuře změnit

V případě zájmu o více informací nebo zájmu o vstup do Platformy pro ultra-vzácné a nediagnostikované nás kontaktujte:

UV@VZACNA-ONEMOCNENI.CZ

Anna Žáková Zieglerová, Platforma pro ultra-vzácné a nediagnostikované, tel: 604 620 423.

Technologie, které otvírají svět: cesta za přístupným turismem

Asistivní technologie, bezbariérová města a nezávislost lidí s postižením byly hlavními tématy kongresu ESCIF v chorvatském Záhřebu. Česká delegace nezůstala za světem pozadu.

(red), Česká asociace paraplegiků – CZEPA

Na konci května (28.–31. 5. 2025) se v chorvatském hlavním městě konal významný kongres Evropské federace organizací pro osoby s poškozením míchy (ESCIF). Mezi účastníky nechyběli ani zástupci České asociace paraplegiků – CZEPA: Alena Jančíková, Adam Spálenský a Hana Sixtová, kteří zde čerpali inspiraci, sdíleli zkušenosti a navazovali mezinárodní kontakty.

Elektropohony, které chrání zdraví

Jedním z úvodních vystoupení byla prezentace italské společnosti Triride, která představila elektropohony k mechanickým vozíkům (viz obrázek s odkazem). Nešlo však jen o teorii – účastníci si mohli vyzkoušet jejich použití při společné procházce centrem Záhřebu.

CZEPA není v tomto ohledu pozadu – jeden z elektropohonů vlastní a nabízí ho k bezplatnému zapůjčení svým členům. A jak ukazují zkušenosti ze slovinského rehabilitačního institutu v Soči, podobné technologie pomáhají předcházet přetížení ramen, loktů a zápěstí – častému problému u uživatelů vozíků. Ve Slovinsku na tyto pomůcky dokonce přispívá zdravotní pojišťovna.

Nejen technologie – ale také osvěta

Diskuse na kongresu se netočily pouze kolem přístrojů, ale i kolem rolí uživatelů: jak správně používat pomůcky, jak se o ně starat a hlavně – jak si zachovat vlastní aktivitu.

„Pomůcky tu jsou, usnadňují život, ale neměli bychom na nich být závislí. Musíme se stále snažit o svou vlastní nezávislost,“ zaznělo často v kuloárech.

Zajímavý pohled přinesli i samotní lidé s postižením, kteří se chtějí aktivně podílet na vývoji pomůcek, aby odpovídaly reálným potřebám – nejen těm, které vidí vývojáři od stolu.

Když toaleta rozhoduje o tom, kam vyrazíme

Velkým tématem byla přístupnost veřejných služeb, a zejména bezbariérových toalet. Zaznívala výzva směrem k zákonodárcům, městům i provozovatelům služeb – osoby se zdravotním postižením jsou zákazníci jako každý jiný, zaslouží si dostupnost, pohodlí a důstojnost.

Univerzální design, legislativa s jasnými termíny i osvěta přes influencery – to všechno může vést k tomu, že cestování bude dostupné pro každého. Přehledné informace o přístupnosti by navíc měly být viditelné na první pohled – například hned na hlavní stránce webu.

Veřejná doprava: potenciál a překážky

Veřejná doprava – včetně taxi služeb, MHD i letecké přepravy – byla další silně rezonující oblastí. Mluví se nejen o úpravách prostředí, ale také o vzdělávání personálu i samotných cestujících. Cílem je, aby se lidé s postižením nebáli cestovat a mohli využívat všechny dostupné možnosti stejně jako ostatní.

Česká republika v mezinárodním projektu

CZEPA se na kongresu pochlubila i zapojením do mezinárodního projektu CE Spaces4All, jehož cílem je mapování přístupnosti v různých regionech. Česká asociace má na starosti Znojensko. Výsledky jsou veřejně přístupné a mohou pomoci městům, firmám i cestovatelům.

Nezapomnělo se ani na prezentaci mobilní aplikace VozejkMap, která v evropském kontextu nemá obdoby. Umožňuje sdílet a vyhledávat bezbariérová místa. Vedoucí ESCIF dokonce požádali CZEPA o webinář, kde by aplikaci podrobněji představili dalším evropským organizacím.

Inspirace jménem Slaven

Kongres obohatil i inspirativní příběh Slavena Škrobota, tetraplegika z Chorvatska, který navzdory svému handicapu procestoval půlku světa – od Amazonie přes Jordánsko až po Patagonii. Jeho přístup je důkazem, že s podporou prostředí a pomůcek lze posouvat hranice možného. Více o jeho cestách najdete [zde](#).

Z kongresu ESCIF jasně vyplynulo, že technologie a jejich dostupnost nejsou luxusem, ale cestou k rovnoprávnému životu. Záleží však nejen na financích, ale i na odvaze, osvědčenosti a spolupráci – mezi státy, organizacemi a především samotnými lidmi, kterých se to týká.

Realizaci projektu VOZKA podporuje
Ministerstvo zdravotnictví
České republiky

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

MOJE ASISTENTKA JE PĚKNEJ PES...

POMOCNÉ TLAPKY o.p.s.
asistenční psi pro zdravotně postižené.

Pomocné tlapy o.p.s. je obecně prospěšnou společností, která cvičí a **ZDARMA** předává asistenční psy zdravotně postiženým spoluobčanům. Ti tak mohou získat nejen přítele do nepohody, ale také neocenitelného pomocníka, který jim umožní nastoupit cestu k nezávislosti.

Více informací se dozvíte na níže uvedených kontaktech.

V. Kratochvíla 1073, 332 02 Starý Plzenec, telefon: 724 279 599
www.pomocnetlapky.cz, info@pomocnetlapky.cz

Ostravská organizace vozíčkářů, spolek (OOV)
Horymírova 3054/121, 700 30 Ostrava-Zábřeh, ooov@seznam.cz, www.vozickari-ostava.cz

NAŠE PROJEKTY SLOUŽÍ NEJEN LIDEM S POSTIŽENÍM

VOZKA
v PDF!

VOZKA
Magazín o životě a pro život na vozíku

Magazín pro vozíčkáře, lidi s postižením a seniory
Ke stažení za dobrovolný příspěvek: www.vozka.org,
www.facebook.com/magazinvozka.

Rady, informace, příklady a konzultace
Volejte: pondělí–čtvrtek 11–12 hodin na tel.: 596 914 660,
596 131 202, poradnaooov@seznam.cz, dvorvoz@seznam.cz,
bezbarieri@post.cz (posuzování dokumentace),
www.ostava-bezbarier.cz,
www.facebook.com/poradenstvibezbaierOV.

ALDIO
JEDE!

Alternativní doprava imobilních osob
Objednávejte: pondělí–pátek 8–14 hodin
na tel.: 596 786 353 nebo e-mailu:
ooov@seznam.cz.

BEZBARIÉROVÁ
ŘEŠENÍ!

Stadionový inspektor: Když fandíme všichni, i na vozíku

Atmosféra plná emocí, napětí a sdílené radosti z gólu – sportovní zážitek na stadionu je pro mnohé fanoušky srdeční záležitostí. Ale co když se na stadion vydáte na invalidním vozíku? Jaké překážky vás čekají a co vše je potřeba, abyste si mohli zápas vychutnat jako ostatní? Právě na to odpovídá nový seriál Stadionový inspektor, který vznikl v rámci iniciativy Fandíme všichni – společného projektu sázkové kanceláře Fortuna a tria handicapovaných influencerů vystupujících na kanále Stounman29.

(red), FORTUNA GAME, a. s.

V České republice je odhadem 12 až 15 tisíc lidí, kteří se pohybují na vozíku. A zatímco sportovní stadiony přitahují tisíce fanoušků, mnozí z nich, tedy ti s handicapem, se musejí spokojit s přenosem z obývacího pokoje. Důvod? Nedostatečně řešená bezbariérovost, špatná viditelnost, chybějící přístřešky, obtížně dostupné toalety nebo nemožnost koupit si občerstvení bez asistence.

„Lidé na vozíku bohužel moc neocení možnost dívat se půl zápasu na záda lidem před sebou nebo se kochat krásně natřeným zábradlím přímo ve výšce očí,“ říká Petr Burda alias Stounman29, jeden z protagonistů seriálu. I když, jak s nadhledem dodává, „VIP sedačku máme pořád s sebou,“ neznamená to, že by si vozíčkáři nemohli užít sport naživo jako všichni ostatní – pokud k tomu mají důstojné podmínky.

Seriál Stadionový inspektor mapuje prostředí šesti českých a jednoho slovenského stadionu. Mezi hodnocenými nechyběl stadion Pod Lízátky v Hradci Králové, Fortuna Aréna v Edenu, O2 aréna, Dolíček, Juliska nebo slovenská MOL Arena v Dunajské Stredě. A co inspektoři

sledovali? Přístupnost parkování, bezbariérový pohyb po stadionu, viditelnost ze sektorů, dostupnost občerstvení i toalet, bezpečnost a možnost požádat o asistenci.

Každý stadion přinesl jiný zážitek. Zatímco někde se s handicapovanými diváky počítá a komfort je na vysoké úrovni, jinde chybí i základní přístřešek proti dešti nebo je sektor nevhodně umístěn. Často rozhodují zdánlivé detaily – právě ty ale určují, zda si vozíčkář zápas opravdu užije, nebo se jen probouje přes překážky.

Projekt však není jen kritikou. Je výzvou pro provozovatele stadionů i inspirací, jak věci zlepšovat. Fortuna jako hlavní partner sportu v Česku chce být aktivním hybatelem změn.

„Ve Fortuně chceme plnit sny těm, kteří se v běžném životě potýkají se závažnými zdravotními potížemi,“ říká Marek Janoušek, manažer sponzoringu. „Fanouškům pomáháme se vším podstatným – od zajištění vstupenek až po dopravu.“

Seriál Stadionový inspektor najdete na [YouTube](#).

HORIZONT-NARE *bez bariér*

VOLEJTE ZDARMA
800 10 10 73

Realizujeme zakázky na celém území ČR.
www.horizont-nare.com

SOCIOPOINT
MOŽNOSTI EXISTUJÍ

800 700 650
bezplatná linka

Realizaci projektu
VOZKA
podporuje
OSTRAVA!!!

Život s handicapem stokrát jinak aneb Tři generace vozíčkářů

Jedno březnové sobotní ráno jsem se jako osobní asistentka vydala za jedním sedmdesátníkem na vesnici. Když bydlel ve městě, pohyboval se po bytě i mimo něj na ortopedickém vozíku. Co se stalo po přestěhování do domku? Naše rozšířená rodina nás různými způsoby ovlivňuje a v podstatě celý život nám zasahuje do našich životů. Někdy méně, jindy více... Milující, chápavá a empatická rodina nás podporuje a v těžkých chvílích i drží nad vodou. Občas se mezi našimi nejbližšími vyskytnou „tací, kteří to vidí po svém“, a my se jim máme přizpůsobit a v některých případech i podržít. Ideálně ve všem!

Zuzana Bárová

Co se stalo s ortopedickým vozíkem zmiňovaného klienta? Byl „zaparkován“ mimo byt. Tento senior se vrátil „ze čtyř kol“ na dvě nohy. Pravda, nebylo to pro něj lehké, ale dosud to zvládá. Samozřejmě na dlouhé trasy to není.

Tu nádhernou slunečnou sobotu jsem klienta zvala na Lysou Horu. S díky mě odmítl. Naštěstí pro mě! Denně sama „nabéhám“ mezi klienty desítky kilometrů, takže mě už ani úžasné výhledy z mých milovaných hor, plných nádherných lesů, k procházkám nelákají.

Klient přivykl pohybu v domě s oporou o skříň, stoly a židle. Přesně tak to dělají handicapovaní, kteří ještě mohou chodit po dvou. Na výlety, krátké i dlouhé, na které jsem ho brávala ve městě i několikrát za měsíc, se dostáváme jednou měsíčně. Milí čtenáři Vozky, možná si

kladete otázku: proč? Kde je jádro pudla?

Nechce chodit ani se hýbat...

Dříve jsem s rodinou klienta často přemýšlela, jak ho motivovat, nalákat a přimět k tomu, aby s chodítkem pravidelně vycházel ven. Každý člověk je jiný – ať už jde o osobní asistentku, nebo klienta. Obě strany musí CHTÍT. Přestože svou práci – poslání – vykonávám už více než dvacet let, stále mi nedělá problém jezdit za klienty daleko od domova a brát je i na celodenní výlety. Přitom bych mohla být se svou velikou rodinou, přáteli nebo sama...

Mé časové možnosti, dojezdová vzdálenost a klesající zájem klienta o pohyb postupně snižovaly četnost mých návštěv v jeho vesnici. V době, kdy jsem za ním jezdila do jeho

domku třikrát týdně, jsme spolu chodili kolem potoka, k malému pomníku Karla Kryla, ke kostelu sv. Michala a podobně.

Postupem času zůstával při mých příchodech ležet na lůžku. Co to? Měl nějaké bolesti? Spadl? Už nemá sílu opřít se o dolní končetiny a nosit svých 120 kg? Otázky, otázky, otázky. Čas ukázal, že se klientův zdravotní stav nezhoršil – že si prostě jen postavil hlavu.

Po pravdě musím přiznat, že tvrdohlaví jsme oba dva. Daleké cesty za klientem, kterého mám jen bavit a rozesmívat, pro mě kvůli časové náročnosti nejsou přijatelné. V mém blízkém okolí čekají další potřební, kteří si přejí jakýkoli pohyb, jenž ještě zvládnou s ohledem na jejich konkrétní handicap. U některých jde o procvičování dolních nebo horních končetin, jindy zase jen jednotlivých prstů, a to i přímo

vleže na lůžku. Někdy zvládají i krátké procházky s chodítky po bytě, někteří dokonce koupání v koupelně (když předtím s velkými obtížemi urazí patnáct metrů klikatým, starým domem, a to ještě s přestávkami na sedátku...

Rybníky v Albrechticích

Modrá obloha, slunce nad hlavou a veselý senior v autě – vyjeli jsme směrem k jeho milované Nové Hore. Původně jsem chtěla i na prohlídku zámku, ale jak jsem viděla tu ochotu a nasazení udělat alespoň jeden krok, svůj plán jsem vzdala. Přitom mám zámecké komnaty s úžasným historickým mobiliářem pánů z rodu Vetter von der Lilie opravdu moc ráda.

A těch stížností, co jsem si před odjezdem z domu vyslechla: „Já nemožu! Já jsem postižený!“

Projeli jsme krajinou lesů, luk a polí směrem ke Studenci a tamním rybníkům. Zastavila jsem v Albrechticích a senior se s chodítkem symbolicky „rozběhl“ k velkému rybníku, u kterého v dětství trávil hodně času.

Jeden usměvavý domorodec mě informoval: „Už se vrátili!“ Ukazoval na vršek stožáru někde za mou hlavou. Čápi! To je nádhera! Těšila jsem se, že si s klientem přia zpáteční cestě sedneme na lavičku a budeme se kochat výhledem na ty dva opeřence, kteří jistě brzy vyvedou mláďata...

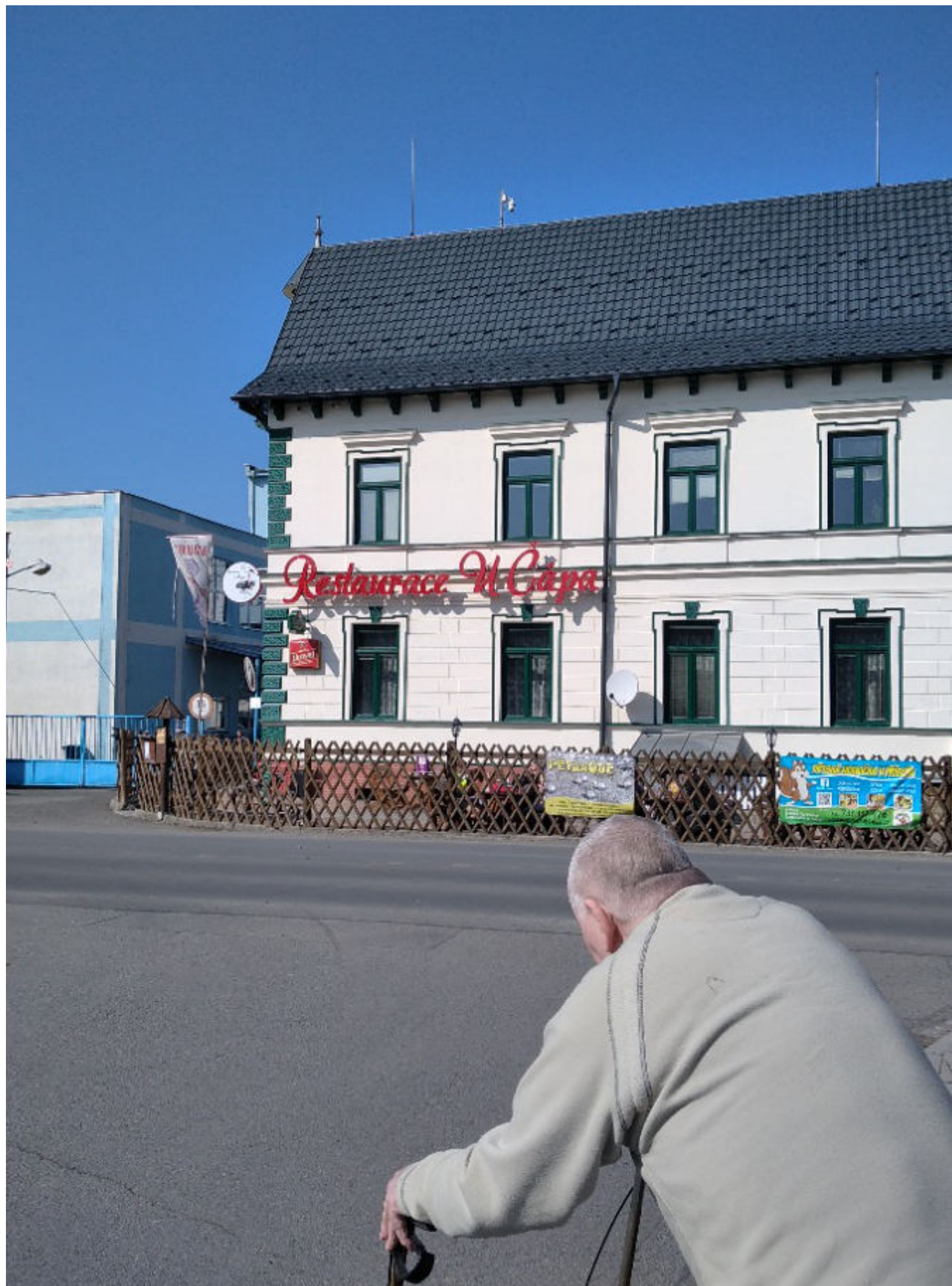
Já vám to ukážu!

Občas mě klienti překvapí nejen svými slovy a způsobem uvažování, ale také chováním. Tento můj klient, který opouští dům nanejvýš dvakrát či třikrát do měsíce, se tentokrát

skutečně „rozběhl“. Ano, chtěl mi ukázat, že CHODÍ. Jenže já tenhle jeho nadšený start dobře znám – vydrží přibližně sto padesát metrů. Pak přichází bod zlomu. Sedmdesátník přestává zvedat nohy, začne šoupat vychozenými botami po tehdy suchém, kamenitém terénu – a začne si stěžovat. V tom je opravdu odborník na slovo vzatý. Já se pak nestačím divit, co všechno je najednou špatně, co se mu nelíbí co prý nezvládá. Ale dost negativních úvah a zpět k těm pozitivním...

Taky invalida!

Protože o klienta už více než šest let a dobře odhaduji jeho aktuální možnosti, měla jsem jednoduchý plán: dojet k rohu rybníka – do první zatáčky – a pak se vrátit zpět k informační tabuli a lavičce. Věděla jsem, že když pravidelně nechodí dál než

do kuchyně, do koupelny a na toaletu, i to bude pro něj utrpením. Mimo dům se pohybuje jen po zhruba čtyřech schodech, nerovnosti už nepřekonává – a jednou za měsíc má s asistentkou takový malý výlet, který to má „zachránit“... To by musel být ochotný a poslušný klient.

„Ne, já půjdu až k vrbičkám!“ prohlásil pevně. Když jsem ale viděla ty jeho „těžké“ nohy, uvažovala jsem, kdo by mi ho pomohl zvednout, kdyby bylo potřeba. Kolem nás procházeli spokojení pejskaři se svými se svými čtyřnohými miláčky a kolem nás projížděli lehci, subtilní cyklisté.

Zpáteční cesta k autu byla pro najdenou zesinalého klienta „bojem o přežití“. Upnul se na viditelný cíl – lavičku. Nakonec na ni dosedl tak prudce, že jsem se lekla, aby se její dvě dřevěné nožky nezlomily a senior nevyzkoušel, jak je v Albrechticích tvrdá zem. Naštěstí se tak nestalo.

Na parkovišti nedaleko nás mladá slečna vytáhla z modrého auta lehký sportovní vozík, do kterého svižně přesedl mladý muž. Rychle si nasadil kapuci mikiny a snažil se stát neviditelným. Co na to můj klient? Hulákal jak do lesa: „Taky invalida!“

Mladí kolem nás jen prosvištěli a uháněli k rybníku, kde plavou jen němé ryby a kačenky.

Stylový oběd „U Čápa“

Krásný pár čápů jsem obdivovala i zblízka v Albrechticích, zatímco

klient zůstal absolutně vyčerpaný sedět na úzké lavičce. Bylo po poledni, a tak jsme se přesunuli k dalšímu „čápu“. Resaturace U Čápa nabízí výborné jídlo i na venkovní bezbariérové předzahrádce. Schody vedoucí do sklepní restaurace by sedmdesátník s jistotou nezvládl...

Sluníčko se do nás opíralo a my na pevných lavičkách „chytali“ bronz. Já s úsměvem a radostí. A senior? Byl nadšený, že jsme venku mezi lidmi? Chutnal mu čaj a vepřo knedlo zelo? Milí čtenáři Vozky, zřejmě už tušíte odpověď i na předposlední otázku.

„Po dobrém obědě se má spát!“, slyšela jsem klientův komentář, zatímco přemýšlel, kde by se v restauraci natáhl. Nasedli jsme do auta a už v jeho domě jsem zaslechla větu: „Mohli jsme být déle venku!“

Mohli, kdyby klient CHTĚL...

Týme Zenko, do toho!

Moje sobotní cesta pokračovala k mé rodině pod Trúbou, kde jsem si mimo jiné hrála s pětiletým synovcem. Jeho rodiče museli odjet, takže jsme si četli o vlcích a vláčcích a pouštěli si videa různých soptících sopek. Zvláště aktivní Etnu má Vašíček rád...

Večer bylo chladno, tak jsem potřebovala zajít zatopit. Malému jsem pustila CT Děčko. Světe, div se! Po obrazovce se velice rychle pohyboval maličký chlapec na ortopedickém minivozíčku. Ten pohled

na čtveřici superhrdinů mě tak zaujal, že jsem přemýšlela, ve které zemi vytvořili animovaný pořad s imobilním chlapcem. K seriálu *Týme Zenko, do toho!* zpracoval scénář Jack C. Thomas spolu s dalšími autory. Celkem vzniklo 22 epizod, každá trvá přibližně 20 minut. Komentář k tomuto dětskému pořadu na stránkách www.csfd.cz uvádí:

„Tahle parta prima dětí ráda dělá dobré skutky. Naja, Ari, Ellie a Džex potají pomáhají ostatním a řeší problémy, na které ve svém městě narazí.“

Není vozíkář jako vozíkář

Jeden den ze života osobní asistentky a setkání se třemi imobilními „muži“. Nejstarší, který odmítá skoro všechno, prostřední, který se nevzdává a prožívá život, jak to jen jde – často se svou drahou polovičkou v přírodě – a nejmladší, nejmenší... Byl jen animovanou postavíčkou se superschopnostmi, přesto ukazoval dětem i nám dospělým, že i přes těžký handicap se stále dá něco dělat! Pravda, neopírá se o dolní končetiny, nechodí jako jeho vrstevníci a už vůbec neběhá, ale i na kolečkách aktivně prožívá své dny a ještě pomáhá ostatním.

Ano, každý z nás má svá omezení a limity. Přesto můžeme potěšit druhé alespoň vlnitým slovem a úsměvem. V tom nám žádný handicap zabránit nemůže!

Zážitek pro všechny smysly: bezbariérová stezka, koně, poezie i studánka

V květnu byl v Podkomorských lesích nad Brněnskou přehradou slavnostně zahájen nový program **Lesy bez bariér**. Jeho cílem je zpřístupnit část lesa lidem na vozíku, rodičům s kočárky i huře pohyblivým seniorům. Výběr trasy, její úprava a značení vyšly Lesy ČR na desítky tisíc korun. V tomto článku se s vámi podělím nejen o postřehy z putování lesní stezkou, ale také o spoustu zajímavostí spojených s touto nádhernou lokalitou brněnské přírody. Další bezbariérová trasa se připravuje v lesích u Koliby na Královéhradecku.

Sebastián Lukas Kyčerka, redaktor online magazínu Inspirante.cz

Vítejte v Podkomorských lesích! Přírodní park Podkomorské lesy je jedním z nejstarších chráněných území v okolí Brna a je známý svou bohatou florou a faunou, včetně vzácných druhů rostlin, jako je například lilie zlatohlavá.

Zmínky o těchto lesích najdete v knihách *Liška Bystrouška* od Rudolfa Těsnohlídka a *Pohádka máje* od Viléma Mrštíka. Park je využíván k aktivní a pasivní výchově laické i odborné veřejnosti.

Výběr stezky

Bezbariérovou trasu Podkomorskými lesy vytipovali členové spolku **Šít bez bariér**, sdružující handicapované lidi a cestovatele, kteří mají s turis-

tikou i zahraniční zkušenosti. Při své práci mysleli opravdu na všechno – od příliš úzkých míst až po terén, kde hrozí zapadnutí koleček. S vytypováním cesty pomohl také Aleš Černohous, který v době slavnostního otevření stezky podnikal expedici do Kyrgyzstánu.

Mapu stezky (včetně slovního komentáře) najdete v aplikaci **Disway Trails**, jejímž cílem je zmapovat nejen bezbariérové body, ale celé přístupné trasy. Vřele doporučuji její stáhnutí.

Vyrazíme

Připravte se zhruba na šest kilometrů dlouhou trasu s převýšením (obrázky vedle úvodu). Pokud k lesu při-

jedete autem, využijte podélná parkovací místa v přílehlé ulici Vejrostova. Výchozím bodem je workoutové hřiště, u kterého narazíte na první orientační ceduli.

Pokud si potřebujete před cestou odpočinout, doporučuji posezení hned na začátku stezky. Následně se vydejte po zpevněné, ale bohužel ne příliš hladké místní komunikaci s malým sklonem.

Přes den se můžete pokochat pohledem na koně, kteří mají kousek od cesty výběh. Nezapomeňte, že koně je zakázáno krmit, takže žádné dělení o svačinu. Na konci prvního úseku můžete nabrat síly na dalším odpočívadle. Celá cesta je dobře značena cedulemi, takže se jen tak neztratíte.

Stoupání

Po zaslouženém odpočinku následuje stoupání po lesní šterkové cestě. Na ní jsem se už krapet zadýchal, ale jinak se šlo dobře. A to i přesto, že jsou na cestě nerovnosti a úzké odvodňovací žlaby, které se však dají dobře přejít.

Velkou odměnou za zvládnuté stoupání mi byla procházka nádhernou Jubilejní alejí, která připomíná výročí založení Československa. Až ji projdete, doporučuji podívat se za sebe, výhled stojí za to. Ale stezka není jen o stoupání, i když je to častá aktivita. Během cesty si užijete také kratší rovinky a mírné klesání. Na rozcestí U Huberta na vás čeká další příjemné odpočívadlo.

Odvodňovací žlab

Jubilejní alej

Odpočívadlo

Altánek u Říšovy studánky

Ríšova studánka

Poslední úsek cesty vede po asfaltu dolů k nově zrekonstruované Říšově studánce, která je pojmenovaná po Říšovi, románovém hrdinovi Mrštíkovi *Pohádka máje*.

Tato malebná studánka nabízí posezení přímo u ní nebo v nedalekém altánku. K samotné studánce se dostanete po schodech nebo po udusané pěšince. Říšovu studánku mohou vřele doporučit, je tam krásně. Ale na jednu věc si dávejte pozor, voda ze studánky může být mikrobiologicky znečištěna, proto se doporučuje ji před pitím převařit.

Poesiomat

Velkou zajímavostí Říšovy studánky je poesiomat neboli poetry jukebox, který oživuje veřejný prostor a přibližuje lidem poezii. Bývá viděn spíše u památek, muzeí nebo na nábřežích. V lese je však opravdovou raritou.

A jak funguje? Jednoduše! Stačí jen párkrát zatočit klikou a zvolit jednu z dvaceti nahraných básní, písni nebo historek místních a regionálních autorů. Na seznamu krátkých zvukových stop jsou například úryvky z románu *Pohádka máje* načtené Bolkem Polívkou, verše s přírodní tematikou zdejších básníků Ivana Blatného, Jana Skácela, Oldřicha Mikuláška nebo Jana Zahradníčka, zvuky lesních zvířat, symfonická báseň o studánce nebo příběh o jeřábu břeku, symbolu zdejších lesů nad Brněnskou přehradou.

Zpáteční cesta

Zpáteční cesta vede po stejné trase, což je mnohem komfortnější. Ono z kopce se jde vždycky o něco rychleji. A to i se zastávkami na pravidelné kochání přírodou. Přesto si na stezku vyhradte minimálně 2,5 hodiny, zvlášť když vyrazíte později odpoledne.

Několik doporučení

Před cestou nezapomeňte na opalovací krém! Její část vede v příjemném chládku, ale začátek cesty, výlet Jubilejní alejí a odpočinek u Říšovy studánky je na přímém slunci.

Samozřejmě by měl být také repelent. Já jím bohužel vybaven nebyl a komáři si na mně smlsli.

Na stoupání a místy nerovný povrch se může hodit pomoc parťáka.

Jiná trasa

Náročnější trasu Podkomorskými lesy o délce 7 100 m můžete nastudovat v mobilní aplikaci [Disway Trails](#).

Další bezbariérové stezky

Další trasu podnik připravuje v lesích u Koliby na Královéhradecku směrem na Holice.

„Chceme ji otevřít v sobotu 4. října během Dne lesů nové generace, naši největší každoroční akce pro veřejnost,“ uvedl Dalibor Šafařík, generální ředitel Lesů ČR. Ten spolu s ministrem zemědělství Markem Výborným, s ministrem životního prostředí Petrem Hladíkem a s jednatelkou spolku Síť bez bariér Janou Panáčkovou-Feixovou slavnostně podepsal Memorandum o zpřístupňování lesů osobám se zdravotním postižením, které má podporovat vznik bezbariérových stezek jak v hospodářských lesích, tak v lesích v chráněných územích.

„Les je místem klidu, regenerace i svobody. A právě tu svobodu – vyrazit na výlet, zhluboka se v přírodě nadechnout – by měl mít možnost zažívat každý. Proto jsem rád, že jsme společně s Ministerstvem zemědělství, Lesy ČR a spolkem Síť bez bariér podepsali memorandum, které nám jako Ministerstvu životního prostředí dává jasný závazek – pomáhat zpřístupňovat lesy a turistické stezky i lidem s handicapem. Trasy v Podkomorských lesích nebo u Klokočné tak navážou například na národní parky, které už bezbariérové cesty nabízejí a další zpřístupňují. Šumavský národní park například jen letos otevřel deset nových okruhů na elektrických skútrech, NP České Švýcarsko vybudoval bezbariérovou vyhlídkovou plošinu a NP Podyjí vyhlídku přístupnou lidem s handicapem plánuje postavit. Lesy bez bariér tak nejsou jen o cestách – jsou o rovných příležitostech pro všechny,“ vyjádřil svou podporu lidem s handicapem během procházky Podkomorskými lesy ministr životního prostředí Petr Hladík.

Poesiomat

Králem handicapovaných rybářů je letos Petr Svatoš, mezi ženami je královnou Hana Purkrábková

Místní organizace Kladruby si letos opět vzala na triko pořádání dvou domácích šampionátů během jediného víkendu. Na již tradičním úseku Labe v Mělníku se ve dnech 25.–27. 5. 2025 konalo Mistrovství ČR handicapovaných rybářů v plavané s mezinárodní účastí a Mistrovství ČR v plavané žen. Mistrovství se zúčastnilo 14 závodníků, pět z nich bylo z Polska. Mezi ženami startovalo 16 závodnic. Průběh obou soutěží byl po oba dny velmi napínavý.

Jan Porhansl a Jakub Starý, MO Kladruby

Hned v pátek jsme museli řešit velký problém, kdy si s námi zalaskovalo počasí. Ve čtvrtek v noci začalo pršet a mrak ne a ne se pohnout, točil se nad Mělníkem stále dokola – výsledkem byla neprůjezdná, rozmáčená cesta na závodní úsek. Projeli jsme ráno pouze jedním vozem, a to nás čekal příjezd závodníků a oficiální trénink od 11.30 hodin. Záchrana přišla včas v podobě jednatelů MO Mělník Marka Macholdy, jenž v krátké době dokázal sehnat firmu, která cestu dala dohromady. Závodní dny tak byly zachráněny, byť jsme trénink museli zkrátit. Máro, moc děkujeme!

V pátek večer proběhlo slavnostní zahájení obou mistrovství, kterého se zúčastnili Marek Odložilík, který všechny závodníky obdaroval welcome balíčky od firmy Timár, a předseda CRS Karel Mach, jenž mezi závodníky zavítal i v sobotu.

V sobotu na první místo v sektoru stačilo nalyt 21 kg ryb, což se povedlo Petru Svatošovi a stačilo mu to k vítězství v sektoru B, „áčko“ pak ovládl Polák Andrej Wacha. V neděli se rozjel velký souboj mezi Svatošem a obhájcem titulu Radimem Kozlovským. Ten si naložil místo na začátku sektoru A, takzvaného „fořta“ a proměnil ho s 18 kg ryb ve vítězství v sektoru. Na celkové vítězství mu to však nestačilo. V sektoru B totiž „řádl“ Petr Svatoš – s téměř 25 kg ulovených ryb ovládl sektor a ukončil tak čekání na mistrovský titul. Radim Kozlovský

skončil druhý a třetí místo získal Ján Omamik. Nejlepší polský reprezentant Andrzej Wacha vybojoval pátou příčku.

Mezi družstvy zvítězil tým MO Kladruby A (Omakik a Krym) před MO Kladruby Zvíkovské Vydry (Kozlovský a Kovář) a MO Kladruby Kladubáci (Svatoš a Vyhliďal).

Na domácí šampionát žen v plavané se do Mělníka sjelo 16 žen a dívek. Na šampionát přijela děvčata ve věku juniorek. Jako pořadatelé nás to potěšilo, neboť věříme, že přichází další generace nadějných závodnic, které celý šampionát do budoucna ještě více zkvalitní. Tou nejmladší byla desetiletá Magdalena Petirová, která podala vynikající výkon a celkově skončila pátá, když dokázala za oba závodní dny nalyt přes 24 kg ryb.

V sobotu se nejvíce dařilo brněnské Markétě Nováčkové, která vyhrála sektor A, když nalytla téměř 15 kg ryb, sektor B ovládla Středočeska z Plaňan Hana Purkrábková.

V neděli se dal mezi ženami očekávat napínavý souboj, což se potvrdilo. Po sobotě vedoucí Nováčková v sektoru B sice nalytla 18 kg ryb, ale přechytila ji v sektoru Purkrábková s téměř 22 kg ulovených ryb a rozhodla tak o obhajobě mistrovského titulu. Nováčková byla druhá a třetí místo patří další plaňanské závodnici Elišce Hanykové.

V družstvech zvítězil tým MO Plaňany (Purkrábková a Hanyková), před MRS Brno/CRS Západo-

český ÚS (Nováčková a Vejvančická) a třetím Východočeským ÚS (Janečková a Javůrková).

Hezký moment nastal před samotným vyhlášením závodů, kdy Eliška Hanyková zahrála českou státní hymnu na harmoniku.

Ceny účastníkům obou šampionátů předávali předseda SUS Dušan Hýbner, vedoucí oddělení sportu CRS Jitka Chybová a předseda MO Kladruby Jakub Starý. Kromě poháru pro vítěze si všichni odnesli cenu od firmy DK Fishing, která na český trh dodává výrobky značky Saenger, medaile a ženy navíc obdržely květiny. Vítěz závodu handicapovaných rybářů si odnesl echolot od společnosti Wavyboats.

Za pořadatele děkujeme všem závodníkům a asistentům za účast a za jejich fair play přístup, poděkování patří všem rozhodčím – v tomto směru nám výrazně pomohli u žen Pavel Purkrábek a Jiří Hrazdil. Velké poděkování patří CRS, který oba šampionáty finančně zajišťuje, MO Mělník za zapůjčení a přípravu závodní trati, Středočeskému územnímu svazu CRS za celoroční podporu a všem našim partnerům, kteří se podíleli na této úspěšné víkendové akci. Největší poděkování pak patří členům naší MO Kladruby a asistentům, kteří dlouho dopředu pracovali na celém pořadatelském úsilí. Uspořádat dvě mistrovství republiky zároveň, a navíc pro závodníky se specifickými požadavky, není vůbec jednoduché.

Mistr republiky v plavané pro rok 2025 Petr Svatoš

JINAK, ALE NAPLNO

Rady, tipy a inspirace pro každodenní život
bez zbytečných omezení

**Svoboda. Rovnost.
Respekt.**

Novinky z legislativy

Mgr. Kateřina Bulantová, Poradna Ligy vozíčkářů | Ilustrační foto: MPSV

Dne 1. 6. 2025 začaly platit změny, které přinesla „flexibilní“ novela zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.). V tomto článku vám přinášíme stručný přehled nejdůležitějších novinek.

Výpovědní doba

Výpovědní doba začíná běžet dnem doručení výpovědi druhé straně.

Výpovědní doba se zkracuje na jeden měsíc, pokud zaměstnanec poruší pracovní kázeň nebo nesplní zákonné předpoklady či požadavky zaměstnavatele pro výkon práce.

Zkušební doba

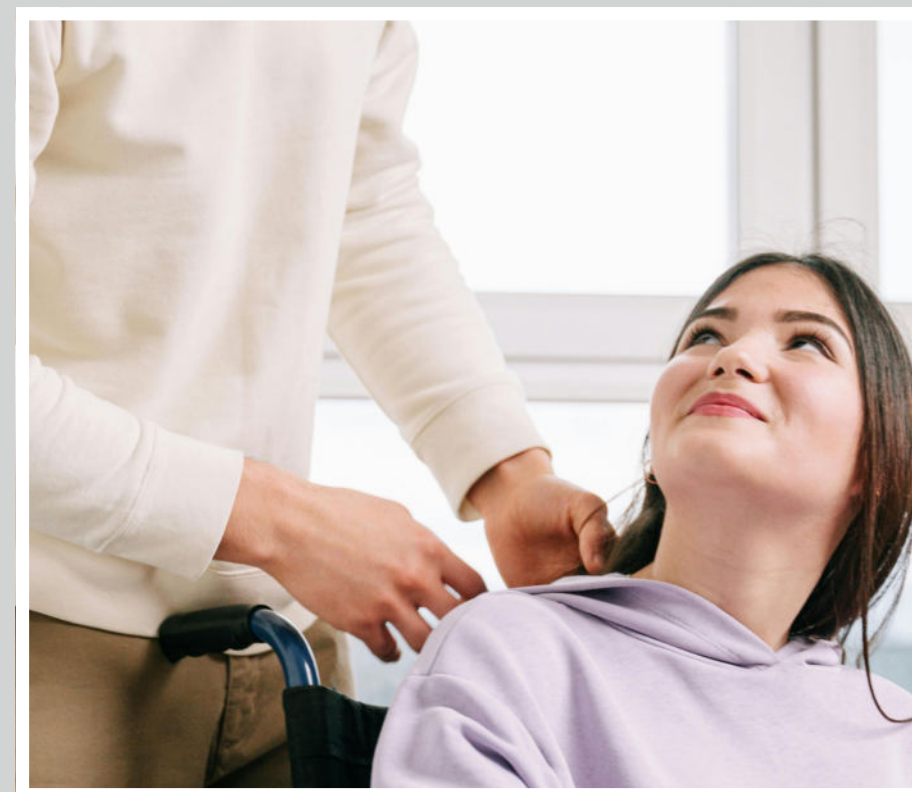
Zkušební doba může být až 4 měsíce u řadového zaměstnance a 8 měsíců u vedoucího zaměstnance.

Zkušební doba se automaticky prodlužuje o dny čerpání dovolené, dny neomluvené absence a dny, kdy zaměstnanec neodpracoval celou směnu; jiné dodatečné prodloužení je možné pouze na základě vzájemné písemné dohody.

Práce a rodičovská dovolená

Zaměstnanci na rodičovské dovolené mohou vykonávat stejnou práci u svého zaměstnavatele na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce.

Zaměstnanci, kteří se vrátí z rodičovské dovolené před dosažením 2 let věku dítěte, budou mít garantovaný návrat na původní pracovní pozici a stejné pracovní místo.

Započtení let praxe

Za započitatelnou praxi z hlediska zařazení do platového stupně se počítá doba péče o dítě, doba péče o osobu blízkou ve stupni závislosti III nebo IV, doba výkonu vojenské základní (náhradní) služby nebo civilní služby a doba řádně ukončeného studia v doktorském studijním programu.

Omluvená absence po dobu poskytování dlouhodobé péče

Zaměstnavatel je povinen omluvit nepřítomnost zaměstnance v práci

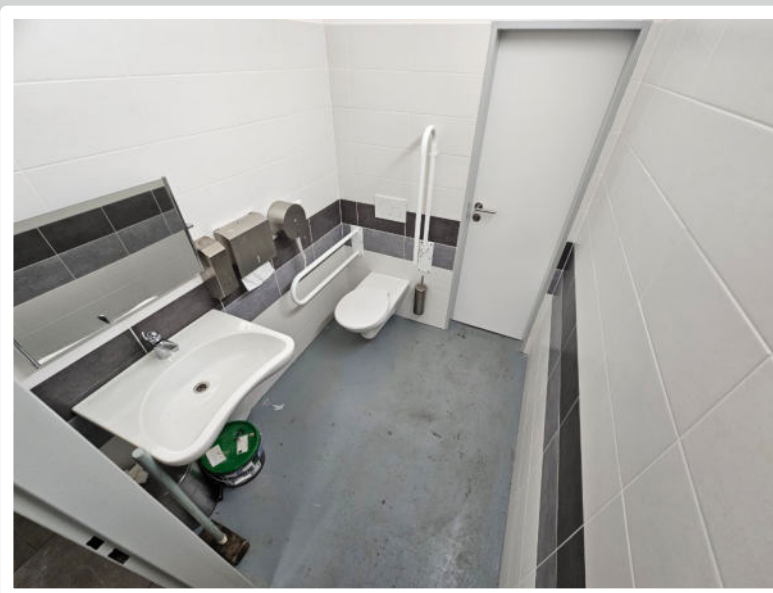
ci po dobu poskytování dlouhodobé péče v souvislosti s výplatou dlouhodobého ošetrovného.

Změna oproti předchozí právní úpravě spočívá v tom, že zaměstnavatel už nově nebude mít možnost absenci nepovolit ani z vážných provozních důvodů.

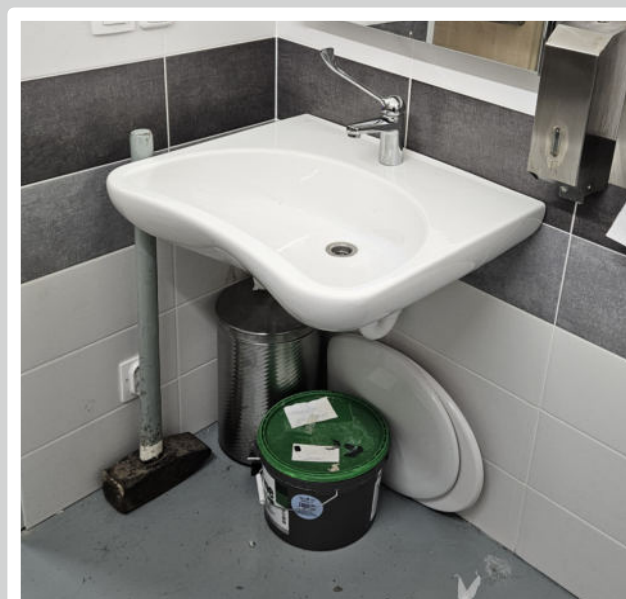
V souvislosti s touto novelou byly schváleny i změny v zákoně o zaměstnanosti (zákon č. 435/2004 Sb.), tyto změny ale budou platit až od 1. 1. 2026. Budeme vás o nich informovat.

Jak to chodí v praxi u nás i ve světě

Mírek Filipčík, Lucie Filipčíková,
Bez Bariér poradenství
Ostravské organizace vozíčkářů |
Foto: Petra Slivová, Lucie Filipčíková,
Facebook

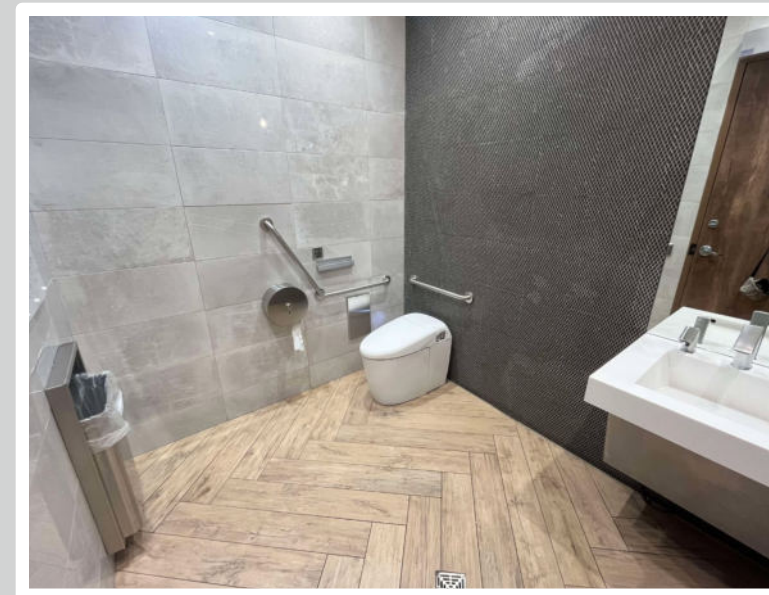
1 Vcelku dobře upravená toaleta...

2 Když se však podíváte pod umývadlo, najdete tam těžký mobilní prvek, kterým je zablokován koš. Ten je navíc s nášlapem...

Záchod z budoucnosti – na bezince ve městě Banffu, které leží ve stejnojmenném národním parku (Alberta, Kanada).

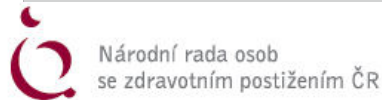

Ikdyž se jedná o bezbariérovou toaletu, je i s bidetem, automatickým splachováním a sklápěním prkýnka, samořejmě včetně fungující desinfekce...

Jako už tradičně jsme nemohli zapomenout ani na příklady těžko uvěřitelných „bezbariérových“ řešení ze světa, nad kterými zůstává rozum stát. Ani u jedné fotogarie nejde o fotomontáž (nebo počín AI).

Vy se ptáte, my odpovídáme

Mgr. Eliška Škrancová, Mgr. Martin Bořivoj Novosad, Mgr. Dagmar Lanzová, Mgr. Kateřina Havlíková,
Poradna NRZP ČR v Brně | Foto: Pexels

Příspěvek na servis plošiny

Potřebovali jsme servis výtahové plošiny (používáme ji pro našeho těžce postiženého syna), který stál přibližně 40 000 Kč. Lze nějakou cestou získat alespoň částečný příspěvek na tento servis? Kam bychom se měli obrátit?

Úřad práce na opravu pomůcek nepřispívá, a tak je jedinou možností získat příspěvek od nadací nebo založit sbírku například na portálu donio.cz.

Z nadací můžete oslovit třeba Agrofert, Nadaci Olgy Havlové, Nadace Charty 77 – Konto Bariéry atd.

Pokud jste čerpali příspěvek na plošinu od úřadu práce a uplynula lhůta 5 let, můžete požádat úřad práce o nový příspěvek na novou plošinu. Úřad práce může poskytnout maximálně 90 % z ceny plošiny.

V případě podrobnější konzultace se prosím obraťte na nejbližší pobočku [poradny NRZP ČR](#).

Příspěvek na auto

Mám 8letého syna, který je ZTP – má 7 závažných diagnóz. Loni jsem žádala o příspěvek na auto. Žádost nám byla zamítnuta, tak jsem se odvolala. Jejich vyjádření po roce čekání bylo takové, že syn má ruce a nohy a nemá na příspěvek nárok. Se synem jezdím každý den do školy, protože cestování s ním veřejnou dopravou není jednoduché. Má špatnou imunitu, na kterou mu nemůžu dát léky nebo nějaké přípravky na její pod-

poru, protože má několik autoimunitních onemocnění. Jsme tedy víc doma než ve škole. Syn chodí do speciální základní školy (praktické třídy) a kvůli nemoci ho přeradí do speciální třídy, tedy bude mít snížené vzdělání.

Nejhorší je, že syn špatně snáší změny a nevím co s ním udělat tak velká změna, jako je změna dětí ve třídě. Zajímalo by mě, co víc můžu pro něj udělat? Nemáme finanční prostředky na auto a kvůli synovým diagnózám ho opravdu potřebujeme. Existuje pro nás nějaké řešení?

Zdravotní stavy odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo – jsou uvedeny v [příloze k zákonu č. 329/2011 Sb. v bodě 5](#).

Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému, za které se považují:

- anatomická ztráta obou dolních končetin v bérčích a výše;
- funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí;
- funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí;
- ankylóza obou kyčelních kloubů nebo obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení;
- hybnosti obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí;
- ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin;
- těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy (funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina);
- disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm;
- anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně bez možnosti oprotézování nebo exartikulace v kyčelním kloubu;
- anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování;
- anatomické ztráty horních končetin na úrovni obou zápěstí a výše nebo vrozené či získané

vady obou horních končetin s úplnou ztrátou základní funkce obou rukou (úchopu a přidržování) závažně narušující posturální funkce těla;

- těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace; hlavním kritériem pro hodnocení stupně mentální retardace jsou hodnoty IQ: lehká mentální retardace – IQ 50–69, středně těžká mentální retardace – IQ 35–49; těžká mentální retardace – IQ 20–34; hlu-

boká mentální retardace – IQ pod 20.

• autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu.

Jestliže váš syn má nějaký zdravotní stav, který je uveden ve vyhlášce pro přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo, je potřeba aby měl v lé-

kařských zprávách tento zdravotní stav řádně podložen.

Další možností, jak získat příspěvek na zakoupení motorového vozidla, je oslovit nadace, například Agrofert, Donio atd.

Uložení invalidního vozíku v autě

Vozím invalidní vozík (složený) v osobním autě, položený na sklopených zadních sedacích? Musí být takto uložený vozík nějak zabezpečený proti posunutí, a pokud ano, tak jakým způsobem?

Vozík musí být ve vozidle zajištěn, pokud se převáží na zadních sedadlech nebo v jiném prostoru, kde by mohl ohrozit cestující při nehodě nebo prudkém brzdění.

Nejde jen o doporučení, ale o bezpečnostní požadavek, který vyplývá z obecných povinností řidiče, např. V § 4 písm. a); § 5 odst. 1 písm. d) a i) nebo § 52 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb.

- **§ 5:**

Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, osobám těžce zdravotně postiženým;

i) zajistit bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete a bezpečnou přepravu nákladu;

- **§ 52:**

Předměty umístěné ve vozidle musí být umístěny tak, aby neomezovaly a neohrožovaly řidiče nebo osoby přepravované ve vozidle a nebránily výhledu z místa řidiče.

Takže i když to není explicitně zmíněno u konkrétních předmětů, jako je např. vozík, musí být zajištěn tak, aby při jízdě neohrožoval posádku. Pokud by při nehodě způsobil zranění kvůli špatnému upevnění, může za to nést odpovědnost řidič.

Zákon přímo neuvádí konkrétní způsoby, ale vyžaduje použití uznávaných technických pravidel a norem – například EN12195 1 (zajištění silou), nebo normy pro upevňovací systémy.

To znamená, že upevnění (popruhy, pásy, upínací body) by mělo odpovídat průmyslovým standardům – tak, aby vozík nemohl koholiv zranit, poškodit interiér nebo se pohybovat při brzdění, při zatáčení apod.

Jak vozík správně zajistit:

- bezpečnostní pásy – pokud je vozík složený a položený přes

zadní sedadla, lze ho připoutat běžným bezpečnostním pásem, ideálně dvěma, pokud to jde – např. jeden přes rám, druhý přes kola.

- popruhy nebo kurty – ideální je použít upínací popruhy (tzv. kurty), které ho pevně přichytí k pevným bodům v autě (např. kotvám ISOFIX, madlům nebo jiným úchytnům v kufru).
- proti pohybu – pokud je vozík sklopený a není vysoký, měl by být uložen vodorovně a natěsnáno, aby se nemohl posunout ani překlopit.

Policie může při kontrole zkoumat, jak je zajištěn (§ 43a).

Řidič motorového vozidla nesmí užít vozidlo, jehož hmotnost, rozměry včetně nákladu nebo rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace.

Zkušebnosti z provozu:

V ČR orgány upevnění nákladu většinou nezkoumají, na rozdíl od policie v Rakousku, kde striktně vyžadují (a pokutují) upevnění všech zavazadel ve vozidle! Přesto nedoporučujeme spoléhat na benevolenci našich orgánů, v případě nehody nebo zranění jde odpovědnost za řidičem.

Invalidní důchod

Mám omezení hybnosti a výkonnosti dolní končetiny po úrazu. Je možné, aby mi byl přiznán invalidní důchod, když pracuji úplně v jiném oboru než jsem vyučená? Kdybych pracovala v oboru, kterým jsem vyučená, asi by mi omezení tolik nevadilo, ale dosavadní zaměstnání měnit nechci...

Před podáním žádosti se prosím podívejte do přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., zda vaše zdravotní obtíže odpovídají alespoň 35% poklesu pracovní schopnosti. To je hranice invalidity I. stupně.

Stupně invalidity:

- invalidita I. stupně – pokles pracovní schopnosti 35–49 %,
- invalidita II. stupně – pokles pracovní schopnosti 50–69 %;
- invalidita III. stupně – pokles pracovní schopnosti 70 % a více.

Zdravotní stav se posuzuje na základě lékařských zpráv od odborných lékařů, které doložíte svému praktickému lékaři. Ten po podání žádosti o invalidní důchod bude vyplňovat podklady pro posudkového lékaře. Posudkový lé-

kař určí hlavní zdravotní obtíže, za které stanoví pokles pracovní schopnosti v procentech. Za všechny další zdravotní obtíže může navýšit pokles pracovní schopnosti až o 10 %.

Pro posouzení poklesu pracovní schopnosti je důležité, zda pracujete na plný či zkrácený úvazek, zda došlo k adaptaci na zdravotní postižení a zda můžete využívat dosavadní vzdělání, dovednosti a zkušenosti. Za tyto skutečnosti může posudkový lékař snížit pokles pracovní schopnosti až o 10 %.

Pokud se rozhodnete podat žádost o invalidní důchod, bude se zkoumat nejen zdravotní stav, ale také potřebná doba sociálního pojištění. Od 28 let věku je doba pojištění minimálně 5 let z posledních 10 let. Před žádostí o důchod je třeba doložit dobu studia potvrzením o studiu, péči o děti, případně blízkou osobu závislou na péči apod.

Doporučuji vám kontaktovat nejbližší pobočku naší poradny a vše detailně osobně konzultovat.

Zamítnutí přiznání invalidního důchodu

Obracím se na vás s prosbou o pomoc, a to ohledně zamítnutí přiznání invalidního důchodu. Léčím se již několik let s roztroušenou sklerózou, mám nasazenu biologickou léčbu. Je možné nějaké řešení?

Jednou z možností je námitku proti rozhodnutí zaslat doporučeně poštou na CSSZ, Křížová 25, 225 08 Praha 5. Případně námitku předat osobně na podatelnu OSSZ nebo zaslat datovou schránkou/ e-mailem s ověřeným elektronickým podpisem. Námitku je potřeba podat ve lhůtě 30 dnů od data doručení.

Posuzování míry poklesu pracovní schopnosti je u roztroušené sklerózy dle přílohy k níže zmíněné vyhlášce poměrně přesné.

V posudkovém závěru rozhodnutí máte uveden údaj kritéria, podle kterého posudkový lékař určil procento míry poklesu schopnosti pracovat. Jedná se o kapitolu VI, položku 6, s velkou pravděpodobností 6a) nebo 6b). Jednou z důležitých informací při posuzování je hodnota EDSS.

- **6 Demyelinizační postižení, roztroušená skleróza mozkomíšní, jiná degenerativní postižení CNS.**

Posudkové hledisko: Při stanovení míry poklesu pracovní

schopnosti je třeba zhodnotit stav funkčních systémů – pyramidového, mozečkového, senzitivního, zrakového, kmenového, funkci sfinkterů, schopnost chůze, stání, dopad zjištěných skutečností na celkovou výkonnost. K hodnocení pokročilosti roztroušené sklerózy mozkomíšní se používá Kurtzkého škála EDSS. Samotný nálezu CT, MRI bez klinického korelátu a funkčního postižení nemá dopad na pracovní schopnost.

- 6a – minimální funkční postižení, bez hrubší poruchy funkce nebo malý neurologický nálezu, celková výkonnost a pohyblivost dotčena minimálně, lehká slabost nebo spasticita, lehká monoparéza, mírné poruchy chůze a snížení dosahu chůze, okohybné poruchy, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi, EDSS 2–3, 10;
- 6b – lehké funkční postižení, celková výkonnost omezena, pohyblivost zachována, chůze se sníženým dosahem (cca 500 m), vyjádřeny základní příznaky nebo kombinace více

lehčích příznaků (např. lehké parézy dvou končetin, lehké sfinkterové obtíže, okohybné poruchy), některé denní aktivity vykonávány s obtížemi nebo vykonávány s využitím kompenzačních mechanismů a prostředků, EDSS 4, 25–35;

- 6c – středně těžké funkční postižení, pokles celkové výkonnosti při běžném zatížení, středně těžká porucha motoriky, chůze na kratší vzdálenost (cca 300 m), výrazné sfinkterové poruchy, podle rozsahu symptomatologie a funkčního postižení, některé denní aktivity omezeny, EDSS 5–6, 50;
- 6d – těžké funkční postižení, podstatné omezení celkové výkonnosti a pohyblivosti (chůze 100 m), funkčně významná spasticita na dvou končetinách, ataxie, afektivní nebo kognitivní poruchy), některé denní aktivity podstatně omezeny, 60;

6e – zvláště těžké funkční postižení, těžký pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, těžké poruchy motoriky

(na úrovni těžkých paréz končetin), pohyblivost velmi obtížná, přesuny na velmi krátké vzdálenosti, popř. odkázanost na invalidní vozík, závažná afektivní nebo kognitivní porucha, denní aktivity těžce omezeny, EDSS více než 7, 70–80.

Při formulování informací o posouzení zdravotního stavu v rámci podání opravných prostředků vycházejte z přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (viz jeden z předchozích dotazů). Posudkový lékař zhodnotí vaše zdravotní obtíže tak, že určí hlavní zdravotní postižení, za které stanoví pokles pracovní schopnosti.

Druhou možností je nechat dané rozhodnutí nabýt právní moci, zajistit si aktuální, kvalitně napsané lékařské zprávy a podat žádost znovu.

V případě neúspěšných žádostí/ námitek můžete požádat o státus OZP (osoby zdravotně postižené).

Jste OZP a chcete pracovat?

Hledat si práci, když máte zdravotní postižení, není vůbec jednoduché a data to potvrzují. Nabízíme Vám účast v projektu, který tuto situaci změní!

- **Zmapujeme Vaše předpoklady a možnosti.** Prostřednictvím bilanční diagnostiky zjistíme, co umíte, co Vás baví a co potřebujete k dalšímu profesnímu rozvoji.
- **Absolvujete kurzy komunikace a motivace.** Dozvíte se, jak správně jednat s budoucím zaměstnavatelem.
- **Naučíte se, jak se vyhnout dluhům a jak se jich zbavit.** Nabízíme individuální dluhové poradenství.
- **Získejte rekvalifikaci** v oborech Asistent/ka, Grafik, Specialista marketingu, Produkční, Správce webů a eshopů.
- **Nastupte k nám na 5 měsíční placenou pracovní stáž** na 0,4 úvazku.
- **Zprostředkujeme Vám práci** ve vašem regionu u osvědčených zaměstnavatelů.

Všechny aktivity

projektu jsou
bezplatné.

Kontaktujte nás

a my se

vám ozveme!

nebo naskenujte

tento QR kód

a vyplňte

krátký dotazník.

Tel.: 608 797 990

E: prace@czepa.cz | www.czepa.cz

Ergotep píše historii: první integrační sociální podnik v Pardubickém kraji

V malém městě Proseč se odehrál velký krok pro společenskou odpovědnost a inkluzi. Družstvo invalidů Ergotep se stalo prvním integračním sociálním podnikem v Pardubickém kraji – a zároveň jedním z prvních v celé republice. Tento významný milník potvrzuje, že sociální podnikání už není jen okrajovou aktivitou, ale naopak hybnou silou změn ve společnosti.

(red), Pardubický kraj

V současné době funguje v Pardubickém kraji 37 sociálních podniků, které zaměstnávají přibližně 1200 osob znevýhodněných na trhu práce. Jejich aktivity sahají od výroby přes gastronomii až po zemědělství. Nově však mezi nimi vyniká právě Ergotep, který jako první splnil podmínky nového zákona o integračním sociálním podniku, platného od 1. ledna 2025.

„Mám velkou radost, že v kraji vznikl první integrační sociální podnik. Ergotep znám dlouho a vím, kolik energie jeho zaměstnanci do své práce dávají. Je skvělé vidět, že jejich dlouholetá snaha o začleňování lidí se znevýhodněním se dál rozvíjí,“ uvedl Pavel Šotola, náměstek hejtmána Pardubického kraje odpovědný za sociální oblast.

Nový status, nové příležitosti

Získání statusu integračního sociálního podniku přináší nejen prestiž, ale i nové šance – například lepší přístup k veřejným zakázkám.

„Vidíme to jako příležitost, která nám umožní pracovat i s jinými cílovými skupinami, než jsme dosud běžně zaměstnávali,“ říká Petr Herynek, předseda družstva Ergotep.

Ministerstvo si všímá, kraj podporuje

Na státní úrovni má Ergotep i významného spojence. Ondřej Žávodský, vedoucí oddělení sociálního podnikání na Ministerstvu práce a sociálních věcí a autor nové legislativy, považuje prosečský podnik za ukázkový příklad.

„Není náhoda, že právě Pardubický kraj patří mezi nejaktivnější v oblasti sociálního podnikání. Ergotep může být výkladní skříní této iniciativy,“ uvedl Žávodský.

Místo, kde se tvoří i debatuje

Ergotep se angažuje nejen prakticky, ale i osvětově. Uspořádal konferenci zaměřenou na novou legislativu a zadávání veřejných zakázek sociálním podnikům. Cílem bylo nabídnout prostor pro dialog mezi podniky a tvůrci zákonů.

„Myslím, že se to povedlo a rozhodně to nebude poslední akce tohoto typu,“ dodává Herynek.

Od výroby k vizi

Ergotep není jen zaměstnavatel, ale také komunita. Podnik, který

dokazuje, že i byznys může mít srdce. Sociální podnikání zde není trendem, ale dlouhodobou vizí, která dává smysl zaměstnancům i celé společnosti.

„Podporujeme sociální podnikání od roku 2013 – nejen finančně, ale i vzděláváním a osvětou. A budeme v tom pokračovat,“ doplňuje Pavel Šotola.

Společensky odpovědné podnikání má jméno. V Proseči se jmenuje Ergotep. A je důkazem, že i v menších městech vznikají velké věci.

Ministerstvo zasahuje: Žádá opětovné posouzení stavu klientky po CMP

Milí čtenáři Vozky, v minulém článku jsem spolu se seniorkou uvažovala nad tím, jak asi dopadne odvolání proti snížení příspěvku na péči. Dopis přímo z Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) jsme nečekaly ani jedna! Obálka s modrým pruhem obsahovala ROZHODNUTÍ. Bylo napsáno na více než pěti stranách A4! Jak klientka po přečtení konstatovala, sociální pracovnice na ministerstvu je větší spisovatelka než já! Udělalo mi to obrovskou radost.

Zuzana Bárová | Foto: Pexels

Text zmíněného dopisu obsahoval mimo jiné tyto zásadní informace: MPSV na základě odvolání klientky rozhodlo takto:

1. Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu se výše uvedené rozhodnutí **ruší** (rozuměj snížení příspěvku z 12 800 Kč na 4 900 Kč) **a věc se vrací ÚP ČR** – krajské pobočce k novému projednání.
2. Podle ustanovení § 91 odst. 2 správního řádu ve spojení s ustanovením § 99 odst. 1 správního řádu účinky rozhodnutí nastávají od právní moci rozhodnutí vydaného v odvolacím řízení.

Sociální pracovnice MPSV napsala: „Odvolací správní orgán předně považuje za nutné zdůraznit, že při rozhodování o příspěvku na péči je základním zákonným podkladem posudek o závislosti osoby. Proto je třeba klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost každého takového posudku. Tyto náležitosti posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudkový lékař vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry tak musí náležitě podložit

a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem lékař hodnotil veškeré posudkové podklady, které z nich považoval za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlil. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti. Případné chyby či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, totiž správní orgán nemůže nahradit vlastní úvahou, pro niž nemá potřebnou odbornou erudici.“

Posudek Institutu posuzování zdravotního stavu

V dopise MPSV dále stálo: „Po prostudování spisové dokumentace ÚP odvolací správní orgán dospěl k závěru, že posudek Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen IPZS) nesplňuje výše uvedené požadavky stran úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti posudku, a to taktéž ve vztahu k ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve změně pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). IPZS se ve svém posudkovém hodnocení nedosta-

tečně vyjádřil k základním životním potřebám péče o zdraví a osobních aktivit ve vztahu k dílčím aktivitám které jsou zahrnuty v příloze č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“). Hodnocení péče o zdraví a osobních aktivit považuje odvolací správní orgán za nedostatečné rovněž proto, že uvedené základní životní potřeby byly při minulém posouzení OSSZ v červu 2023 hodnoceny jako nezvládané a IPZS v novém aktuálním posouzení zlepšení zdravotního stavu odvolatelky to neuvádí, přesto je v červenci 2024 odůvodnil.

Základní životní potřeba péče o zdraví

Dle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. se za schopnost zvládat základní životní potřebu péče o zdraví považuje stav, kdy osoba je schopna:

1. dodržovat stanovený léčebný režim,
2. provádět stanovené preventivní, léčebná a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky a pomůcky,

3. rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.

IPZS se v posudkovém hodnocení k péči o zdraví vyjádřil, když konstatoval, že u odvolatelky není uveden těžký kognitivní deficit a praktická a úplná nevidomost obou očí nebo těžká duševní porucha. Nijak se však nezabýval tím, zda je odvolatelka schopná či nikoliv vzhledem ke svému zdravotnímu stavu – těžké hemiparéze až plegii vlevo – provádět samostatně rehabilitační cvičení

Osobní aktivity

Dle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. se za schopnost zvládat základní životní potřebu i osobní aktivity považuje stav, kdy osoba je schopna:

1. navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami,
2. plánovat a uspořádat osobní aktivity,
3. styku se společenským prostředím,
4. stanovit si a dodržet denní program,
5. vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

Odvolací orgán podrobně prozkoumal posudkové hodnocení IPZS – závěry ze sociálního šetření u klientky i lékařské zprávy. Nakonec došel k závěru: „IPZS se nedostatečně zabýval tím, zda je odvolatelka schopna vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí – např. volnočasové aktivity.“ Odvolacímu správnímu orgánu je známo, že ve věku odvolatelky jsou mnohdy volnočasové aktivity osob zúženy, jak je však patrné ze sociálního šetření, tyto jsou v případě odvolatelky omezeny na lůžko.

Jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost

Odvolací správní orgán tedy závěrem konstatuje, že přes skutečnost, že ÚP požádal o doplnění zdůvodnění zvládání základních životních potřeb péče o zdraví a osobních aktivit, nebyl vypracován ani na základě tohoto požadavku posudek, který výše uvedený požadavek jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti splňuje. Při rozhodování tak bylo vycházeno z neúplných podkladů.

Zkoumání zdravotního stavu

Milí čtenáři VOZKY, neutěšený zdravotní stav imobilní sedmdesátice jsem vám v minulém článku docela podrobně popsala. Přesto

IPZS potřebuje aktuální podklady k rozhodnutí, aby splnil podmínku jednoznačnosti, určitosti, úplnosti a přesvědčivosti posudku. Co to znamenalo pro mou klientku? Vydal se k lékařům: tedy ortopedovi a neurologovi. Dlouho to odmítala s tím, že léky a zdravotnické pomůcky jí stačí! Pověřená pracovnice IPZS vyzvala mou klientku k předložení podkladů k posouzení zdravotního stavu. Měla zaslat naskenované lékařské zprávy za posledního půl roku. Ale žádná taková zpráva k dispozici nebyla...

Do věci se vložila rodina klientky. Ano, 25 točitých schodů je sice pro imobilní seniorku těžké překonat, ale rozhodně to prý jde! Vnučka klientku objednala na neurologii a ortopedii. K vyšetření byly přidány žádanky obvodní lékařky se souhrnnými zprávami aktuálního zdravotního stavu. Vnučka obětavě svou ochrnutou babičku doprovázela a trpělivě popisovala zdravotnickému personálu, že se tato pacientka sama neposadí a už vůbec nepostaví!

Konečné rozhodnutí

Poslední dopis z ÚP obsahoval toto shrnutí: Z důvodu dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu klientka potřebuje pomoc v těchto oblastech základních životních potřeb:

- Mobilita,
- Stravování,
- oblékání a obouvání,
- tělesná hygiena,
- výkon fyziologické potřeby,
- péče o zdraví,

- osobní aktivity,
- péče o domácnost.

Posouzení stupně závislosti má trvalou platnost

K neuznání dalších životních potřeb lékařka z IPZS v posudkovém hodnocení uvedla: „Neuznávám orientaci a komunikaci, jelikož není uvedena těžká forma demence či těžká oboustranná smyslová porucha. Dle neurologické ambulance je posuzovaná orientovaná časem, místem i osobou, není popisována fatická porucha či dysartrie.“

Oprávněná osoba je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. – těžká závislost. Proto je měsíční výše příspěvku na péči ve výši 14 800 Kč.

Závěr

Když to vezmu kolem a kolem, asi rok jsme spolu s klientkou a sociální pracovníci na úřadu práce usilovaly o zachování příspěvku na péči v takové výši, aby sedmdesátice mohla zaplatit několik sociálních služeb, asistenta sociální péče a ocenit i noční vstávání či celodenní pomoc rodiny. Dobrá věc se podařila! Čas od času je v televizi nebo rozhlase slyšet, kolik peněz ušetří imobilní senior státu, pokud je v domácí péči. Ale na druhou stranu, jak málo jsou ohodnoceni pracovníci v sociálních službách, kteří jsou dennodenně zatíženi při konkrétní pomoci postiženým a seniorům – fyzicky, psychicky a emocionálně...

Vlastní výroba a vývoj

PROFESIONÁLNÍ ÚPRAVY VOZIDEL OD VÝROBCE

vývoj | výroba | montáž | prodej

ELEKTRICKÝ POHON INVALIDNÍHO VOZÍKU

HURT-e

DEJTE VOZÍKU KŘÍDLA

Nově půjčovna pohonů vozíku

WWW.RUCNIOVLADANI.CZ

WWW.HURT-e.CZ

HURT s. r. o.

Bambousek 664

281 26 Týnec nad Labem

Česká republika

Tel.: +420 321 781 363 / +420 723 272 401

E-mail: info@rucniovladani.cz / info@hurt-e.cz

www.facebook.com/rucniovladani

Poradce pro Moravskoslezský kraj - tel. +420 724 314 876

Poradce pro Zlínský a Olomoucký kraj - tel. +420 736 617 416